

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ излази у издању на српскохрватском односно хрватскосрпском словеначком чаке јонском албанском и мађарском језику - Огласи по тарифи - Жиро рачун код Стужбе друштвеног књиговодства 60802 603 21943

Петак 10 април 1992
БЕОГРАД
БРОЈ 23 ГОД XLVIII

Цена овог броја је 100 динара - Претпоставка за 1992 годину износи 4 800 динара - Рок за рекламације 15 дана - Редакција Улица Јована Ристића бр 1 Пошт. фах 226 - Телефони Централа 651 155 Уредништво 651 885 Служба претпоставке 651 732 Телекс 11756 Телефакс 651 482

328

На основу члана 80 Закона о стандардизацији (Службени лист СФРЈ бр 37/88 и 23/91) директор Савезног завода за стандардизацију прописује

ПРАВИЛНИК

О ТЕХНИЧКИМ НОРМАТИВИМА ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ ВЕЛИЧИНА ОПТЕРЕЋЕЊА И КАТЕГОРИЗАЦИЈУ ЖЕЛЕЗНИЧКИХ МОСТОВА ПРОПУСТА И ОСТАЛИХ ОБЈЕКАТА НА ЖЕЛЕЗНИЧКИМ ПРУГАМА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим правилником прописују се технички нормативи за одређивање величина оптерећења и категоризацију железничких мостова пропуста и осталих објеката на железничким пругама као и на индустријским пругама и колосецима на којима саобраћају возови, за брзине до 160 km/h

Члан 2

Поред објекта наведених у члану I овог правилника, овај правилник се примењује и при прорачуну објекта са комбинованим железничко-друмским саобраћајем

Члан 3

Пот жељезничким мостовима, у смислу овог правилника, подразумевају се noseће величине, масивне и спретну конструkcије са укупним распоном главних носача преко 5 m, на лежиштима или зглобовима

Под пропусцима у смислу овог правилника подразумевају се noseће конструkcије са укупним распоном главних носача највише 5 m

Ако мост или пропуст нема изразита лежишта или зглобове, граница од 5 m се односи на отвор

Под осталим објектима на жељезничким пругама, у смислу овог правилника подразумевају се

1) noseће конструkcије са земљаном испуном испод застора, као и све врсте конструkcија које не прекидају земљану труп пруге

2) друге noseће конструkcије у виду мостова преко којих прелазе жељезничка возила

II ОПТЕРЕЋЕЊА ОБЈЕКАТА

1 Подела оптерећења и утицаја

Члан 4

Оптерећења и утицаји деле се на

- 1) основне (O)
- 2) допунске (D)
- 3) посебне (P)

Под основним оптерећењима и утицајима подразумевају се оптерећења и утицаји који се увек јављају на објектима и то

- 1) стална оптерећења
- 2) оптерећења од преднапрезања,
- 3) утицаји скупљања и гечења бетона
- 4) покретна оптерећења од воза
- 5) динамички утицаји
- 6) центрифигулна сила
- 7) оптерећење пешачких стаза (за прорачун стаза)
- 8) оптерећења настале у току грађења

Под допунским оптерећењима и утицајима подразумевају се оптерећења и утицаји који се јављају повремено или су од мањег значаја, и то

- 1) бочни удари
- 2) силе трења у лежиштима
- 3) силе кочења и силе при покретању воза,
- 4) оптерећење од ветра
- 5) утицај температуре
- 6) утицаји могућих померања грађевинског тла

Под посебним оптерећењима и утицајима подразумевају се оптерећења и утицаји који се јављају случајно у току експлоатације објекта, и то

- 1) удари возила о ослоначке делове моста
- 2) удар и термички притисак леда
- 3) утицај прекида возних водова контактне мреже
- 4) сеизмичке силе
- 5) утицај исклизнућа возила

2 Комбинације оптерећења

Члан 5

Објекти из члана I овог правилника и њихови конструкцији делови морају се проверити на истовремени утицај више различитих оптерећења

Постоје следеће комбинације оптерећења

O	OD	OPu	OPi	ODPs	ODPI
---	----	-----	-----	------	------

где је

O – основна оптерећења,

OD – основна и допунска оптерећења,

OPu – основна и посебна оптерећења од удара возила и прекида возних водова контактне мреже,

OPi – основна и посебна оптерећења услед исклизнућа возила

ODPs – основна, допунска и посебна оптерећења од сеизмичких сила,

ODPI – основна, допунска и посебна оптерећења од дејства леда

Члан 6

Ако је у једном делу објекта напон од једног допунског оптерећења већи од напона од основних оптерећења без сопствене тежине и оптерећења од преднапрезања, то допунско оптерећење, заједно са сопственом тежином и оптерећењем од преднапрезања, узима се као основно оптерећење

Ако је један део објекта поред сопствене тежине, оптерећен само допунским оптерећењима, највеће допунско оптерећење увршћује се у основна оптерећења

У току грађења, оптерећење од ветра мора се узети као основно оптерећење

Саобраћајна оптерећења пешачких стаза за јавну употребу (члан 27 овог правила) на железничким мостовима морају се увести

- 1) за пешачке стазе, као основно оптерећење
- 2) за све делове моста као допунско оптерећење

Ако се поред основног јављају и допунска оптерећења, од допунских оптерећења морају се истовремено узети следећа оптерећења

- 1) утицаји температуре и силе при кочењу или силе при покретању. Када се врши суперпозиција сила дугог шинског тракта F_t са силом покретања или кочења узича се само половина срачунате вредности сије дугог шинског тракта F_t
- 2) утицаји температуре и утицаји могућих покрета темеља, или
- 3) оптерећења от ветра и бочних удара са утицајима могућих покрета темеља, или
- 4) силе кочења или силе при покретању и утицаји могућих покрета темеља

У конкретним случајевима су могуће допуне комбинација оптерећења из става 5 овог члана

За сигнале мостове меротавија је по правилу, комбинација основног и допунског оптерећења

За мостове у кривини морају се узети истовремено дејства центрифугалне силе и бочних утара

Комбинација основног, допунског и посебног оптерећења од сеизмичких сила одређује се према пропису о техничким нормативима за грађење у сеизмичким подручјима

III ОСНОВНА ОПТЕРЕЋЕЊА И УТИЦАЈИ

1 Стапна оптерећења

Члан 7

- У групу стапних оптерећења спадају
- 1) сопствена тежина конструкције
 - 2) тежина осталних делова терета
 - 3) стапни притисак земље
 - 4) стапни притисак воде
 - 5) силе од возних водова

1) Сопствен тежина конструкције

Члан 8

Под сопственом тежином конструкције, у смислу овог правила, подразумева се тежина свих делова носеће и ослоначке конструкције (носачи, опори и сл.)

Сопствена тежина конструкције израчунава се према пројектованим димензијама и запреминским масама да тим у табелама у стандарду JUS U C 7 123

Сопствена тежина консрукције израчуната према стварним димензијама мора се угоре дати са претпостављеном тежином

Прорачун објекта из члана 1 овог правила мора да се понови ако је разлика између рачунских величина сопствене тежине и сталног терета с којим је вршен прорачун и стварних величин на већа од 3% у односу на укупну величину утицаја на конструкцију или њен део

2) Тежина осталних делова терета

Члан 9

Тежину осталних делова терета чине

- 1) тежина горњег строја пруге (шине, прагови, сигурносне шине, застор и сл.), са елементима датим у табели I
- 2) запреминске масе материјала, прсма стандарду JUS U C 7 123
- 3) на засведеним мостовима тежина чесоних зидова и испуне између чесоних зидова, а за обатне стубове и тежине камене наслаге иза стубова који се налази на истом темељу између паралелних крила. Ако је објект засут насликом, уводи се и притисак земље,

4) тежина свих предмета који су постављени на мост, односно које мост носи

Од терета из става 1 овог члана морају се посебно издвојити они који се понекад могу уклонити (туцаник, код оптерећења преднапрегнутих мостова)

Табела 1

Тежина по једином колосеку (kN/m)	
1 Типови возних шина	
a) UIC 60	1,20
b) UIC 49	0,98
в) UIC 45	0,90
2 Колосечни прибор	0,40
3 Армиранобетонски прагови	4,58
4 Мостовски дрвени прагови дужине 2,60 m	2,70
5 Сигурносне шине – узича се њикова стварна тежина а колосечни прибор према овој табели	

3) Стапни притисак земље

Члан 10

Стапни притисак земље као стапно оптерећење на зидове и стубове на њихове темеље и крила узича се у прорачун према стварној расподели тог оптерећења, и то

1) стапан вертикални притисак земље је тежина земље која лежи на хоризонталним и најнутим површинама објекта повећана статним оптерећењем на површину земље. У прорачун се узимају тежина земље и оптерећење који се налазе над површином основе дела објекта који се прорачунава

2) притисци земље на стубове и зидове успед стапно присутних земљаних маса и евентуално оптерећених темеља могу бити

- а) активан притисак земље - E_a
- б) миран притисак земље - E_m
- в) притисак земље услед збијања - E_z
- г) потисак земље - E_p

Активан притисак земље у смислу овог правила, јесте најмањи притисак који вастуја успед сопствене тежине тла и оптерећења на тлу иза објекта. Активан притисак земље узича се код попустљивих делова објекта који се могу тако закренути или померити да у тлу наступе клизне равни. Покрети зида довољни за настанак активног притиска јављају се по правилу, ког слободно покретљивих грађевинских објекта на распросретом темељишту и код роштића на шиповима. Код различитих зидова, у случају средње густих до густих неветаних врста тла и у случају крутих до полууврстих везаних врста таја, активни притисак узича се у обзор

1) када тангенс угла обртања око тачке у ножици до стигне величину 0,002

2) када тангенс угла обртања око тачке у темену до стигне величину 0,005

3) када се при паралелном померању стуба или зита оставари померање $U = 1/1,000$ висине стуба или зита

Миран притисак земље у смислу овог правила јесте притисак од утицаја непоремећеног гла и оптерећења на тло иза објекта, без покретања зида

Миран притисак земље узича се за прорачун код дејства објекта чија је веза са суседним објектом тако крата да покрет у смjerу притиска земље није могућ нпр. код конзолних крила, затим код опорице са израженим U или L-обликом основе темеља, или код кратких објекта између зидова темељне јаме. Овај притисак се узича у прорачун и код целове објекта код којих треба да се спречи сваки покрет у правцу притиска земље и код оних који су фундирани непосредно на непопустљивом сеновитом тлу тако да је покрет у смjeru притиска земље немогућ. Наведени услов се примењује у изузетним случајевима и за делове објекта који су постављени преко кругог темеља од шипова на стени

Притисак земље услед збијања испуни иза зида узича се у прорачун

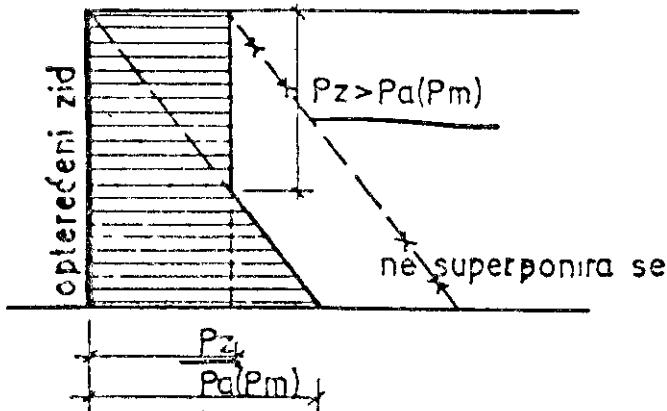
1) за круте непомерљиве делове објекта (код којих се рачуна са мирним притиском тла)

$$P_z = 40 \text{ kN/m}^2$$

2) за померљиве делове објекта (код којих се рачуна са активним притиском тла)

$$P_z = 25 \text{ kN/m}^2$$

Вредност притиска земље услед збијања узима се у прорачун ако је бва вредност већа од других статних притиска земље. Овај притисак се узима да делује на по вршину која се зида. Овај притисак се не суперпонира са вредностима других притисака земље (стича I).

Слика I – Притисак земље

Притисак земље (отпор тла пасивни притисак) у смислу овог правилника јесте највећи притисак земље који настаје от сопствене тежине тла и оптерећења на тлу ка да се објекат у потребној мери покрене према земљи. Сматњени пасивни притисак земље наступа при недовољном покрету зида и мањи је од пасивног притиска или је већи од мирног притиска земље. За пуно активирање потиска погрешно је вишеструко веће почирање објекта у односу на вредчине деформација од активног притиска.

Члан II

Угло трења између зида објекта и тла (испуне) зависи од храбавости зида од нагиба терена иза зида од карактеристика земљане испуне и од могућности покрета између зида и тла.

Које граничне вредности угла трења ркористе се величине дате у табе I и 2.

Табела 2

Храпавост додирне површине зида	Невезана и везана тла
Груби зидови (необрађене и назубљене површине бетона челика и дрвета)	$\rho \leq 2/3 \phi'$
Мање груби зидови	$\rho \leq 1/3 \phi'$
Зид са битуменским премазима и са изолационим слојевима од битуменских материја или расгелјивих пластичних материја у стучују јако расквашеног тла	$\rho = 0$

Где је ϕ – рачувска вредност угла унутрашњег трења дренираног тла

Мање грубим зидовима сматрају се и облоге стубова од постојаних пластичних недеформабилних плоча од син-

тетике, као и зидне површине од врло густог бетона израђеног иза оплате од струганих и науљених дрвених тањилица или от челичних и/и глатких синтетичких плоча.

Обични изолациони премази који нису израђени на бази битумена или пластичне синтетике, не утичу на својства зида односно на угао трења. У стучују фунтирања на стени не узима се у обзир утицај трења зида и тла.

Карактеристичне величине тла одређују се на основу геомеханичких испитивања.

Ако се за определена грађевинска подручја расположе карактеристикама тла које су добијено ранјим геомеханичким испитивањима за грађевинске објекте у суседству, оне се могу поименити уколико се могу представити равномерна својства тла. Ако наведени подаци недостају, могу сеузети према стандарду JUS U C7 123 или само за претходне прорачуне.

Пријесци земље на засведене објекте и цеви узимају се у прорачун према стварном стању слојева земљишта, а према методама механике тла.

Цеви могу бити по врсти кругле полуокругле и савитљиве а по функцији – цеви са притиском и цеви без притиска. Ако недостају ближи подаци о слојевима и висини надлога за прорачун се узимају:

1) за вертикални притисак – притисак земљане приземе висине до $h = 3L$ (L – отвор објекта)

2) за бочни притисак – бочни притисак земље оптерећене спојем земље висине до $h = 3L$ изнад темена свода

Члан II

Вредности активног мирног притиска земље и потиска земље рачунају се према графичким и аналитичким методама механике тла. Одржавање величине активног, пасивног и мирног притиска земље аналитичким путем, по правилу заснива се на методи граничних вредности по Coulombu у следећим предпоставке:

1) објекат је круг тј. потискан је могућа услед обртања у ножници и темену и услед паралелних покрета,

2) површина клизања је равна

3) течење тло је хомогено

4) који понент притиска от утицаја кохезије узима се у обзир само ако се докаже да је то реалан унутрашњи отпор тла присутан у свим условима експлоатације објекта

$$Eah ph = 0.5 \gamma h' Kagh pgh + h' C' Kash pch$$

$$Eav ph = Eah ph \operatorname{tg}(a_p - \alpha)$$

$$\cos^2(\phi + \alpha)$$

$$Kagh pgh = \frac{\cos \alpha}{\cos \alpha \left[1 \pm \frac{\sin(\phi + \epsilon \beta \rho) \sin(\phi + \beta)}{\cos(\alpha - \epsilon \beta \rho) \cos(\alpha + \beta)} \right]}$$

$$Kash pch = \frac{2 \cos \phi \cos \beta (1 - \operatorname{tg} \alpha \operatorname{tg} \beta) \cos(\alpha - \epsilon \beta \rho)}{1 \pm \sin(\phi + \epsilon \beta \rho + \alpha + \beta)}$$

$$Ea p = \frac{Eah ph}{\cos(\alpha - \epsilon \beta \rho)}$$

$$F_o = Eoh = 0.5 h \gamma (1 - s \operatorname{npf})$$

Где је

Eph – хоризонтална компонента активног притиска, Kph – хоризонтална компонента пасивног притиска, Kpg – кофицијент активног притиска, Kpg – кофицијент пасивног притиска

$Kash pch$ – кофицијент учешћа кохезије, Eoh – хоризонтална компонента мирног притиска, γ – рачувска вредност специфичне тежине тла,

ϕ – рачувска вредност угла унутрашњег трења дренираног тла

h – висина зида на који дејствује притисак земље

$\epsilon \alpha$ – угао трења између зида и тла,

α – угао нагиба зида,

β – угао нагиба површине терена,

ϵ – рачувска вредност кохезије дренираног тла

Ако је терен хоризонталан површине зида вертикални и угао трења о зиду $\alpha = 0$ величине сматрају се

$$Eah = 0,5 \cdot h \cdot \gamma \cdot \operatorname{tg}(45 - 0,5 \cdot \varphi) - 2 \cdot h \cdot c \cdot \operatorname{tg}(45 - 0,5 \cdot \varphi)$$

$$Eph = 0,5 \cdot h^2 \cdot \gamma \cdot \operatorname{tg}^2(45 + 0,5 \cdot \varphi) + 2 \cdot h \cdot c \cdot \operatorname{tg}(45 + 0,5 \cdot \varphi)$$

$$Eoh = 0,5 \cdot h \cdot \gamma \cdot (1 - \sin \varphi)$$

где се учешће кохезије узима у обзир само у случајевима из става I овог члана

Обрасци из овог члана примењују се само

I) ако су за активно оптерећење од притиска земље применети њиви при угловима трења о зиду $\alpha \geq 0$ за угао на гиба зида

$$+10^\circ \leq \alpha \leq +20^\circ \text{ за } 0 \leq \beta \leq \varphi$$

$$+\alpha_{\min} \leq \alpha \leq +10^\circ \text{ за } -\varphi \leq \beta \leq \varphi$$

при угловима трења о зиду $\alpha < 0$ за угао нагиба зида

$$+\alpha_{\min} \leq \alpha \leq +20^\circ \text{ за } -\varphi \leq \beta \leq 2 \cdot \varphi / 3$$

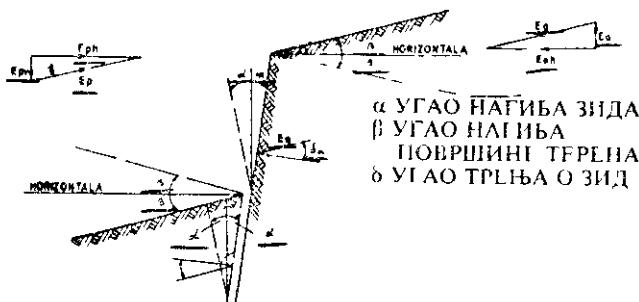
Границни угао се добија из обрасца

$$\tan \alpha_{\min} = - \frac{\cos \varphi}{\sin \varphi + \sqrt{\frac{\sin(\varphi + \beta)}{\sin(\varphi - \beta)}}}$$

2) ако се за пасивно оптерећење од притиска земље могу применити

- 1) код углова трења о зиду $\alpha \leq 0$
 - за $\varphi \leq 35^\circ$ код површине зида од бетона или челика
 - за $\varphi \leq 35^\circ$ код назупчених површине зида
- 2) код вертикалног или негативног најнијег терена (слика 2) код углова трења о зиду $\alpha > 0$
 - за φ без ограничења

У случајевима који нису наведени у овом члану мора се рачунати са закривљеним или претњивеним кинематичним равнима

Слика 2 – Правила предзнака углова за прорачун активног и пасивног притиска земље

4) Статни притисак воде

Члан 13

Приносак мирне воде сматрају се мирним оптерећењем а у прорачун се узима само онда када својим деловањем повећава укупно деловање које се испитује и тада се узима његова највећа вредност. Ако дејствује растеређујуће, може се узети у прорачун ако постоји доказ да је то дејставље статично.

Приносак текуће воде узима се у прорачун као мирна хоризонтална сила која се рачуна из обрасца

$$P = 0,515 \cdot k \cdot V^2$$

где је

P – приносак у kN/m

k – константа која зависи од облика чета стуба моста и износи $13/8$ за квадратни облик $1/2$ за угаони облик (угао 30° и мање) и $2/3$ за кружни облик

V – брзина воде у m/s

Приносак текуће воде узима се у прорачун у комбинацији са приносаком мирне воде

За утицај узгона у прорачун се посебно узима величина узгона уз највиши и најнижи ниво воде, или подземне воде

5) Снаге от возних водова

Члан 14

За возни вод који је причвршћен на конструкцију моста или стуб контактине мреже на мосту при прорачуну се узима у обзир сила од 20 kN у правцу вода

2) Оптерећења од преднапрезања

Члан 15

Снаге преднапрезања услед пројектних услова ослањања или преходног оптерећења узимају се у прорачуну према пропису о техничким мерама и условима за преднапрегнуту бетон

3) Утицаји скупљања и течења бетона

Члан 16

Утицаји скупљања и течења код армиранобетонских мостова узимају се у прорачун према пропису о техничким нормативима за бетон и армирани бетон

За мостове од преднапрегнутог бетона и спрегнуте мостове ови утицаји се узимају према одговарајућим прописима за прорачун тих конструкција

4) Покретно оптерећење од воза

Члан 17

За прорачун и категоризацију објеката на пругама нормативног котосека користе се следећа оптерећења

- 1) за пројектовање нових објеката

– њема оптерећења UIC71 (према члану 18 овог правила)

– њема SW/O (према члану 20 овог правила)

– код артификована њема оптерећења UIC71 (према члану 19 овог правила)

– њеме тешких возила SW/1 и SW/2 (према члану 21 и 22 овог правила)

- 2) за категоризацију постојећих објеката

– њеме возила за категоризацију објеката (према члану 22 овог правила)

– њеме тешких возила (према члану 21 овог правила)

Утицаји добијени од њема оптерећења утврђени овим правилником може се динамичким кофицијентом који је дат у члану 25 овог правила

Шема оптерећења UIC 71

Члан 18

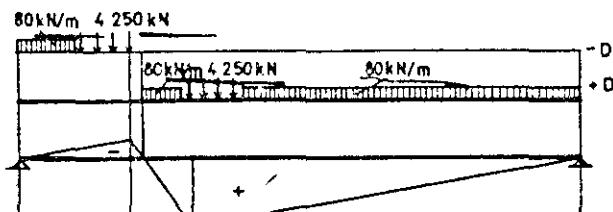
Шема оптерећења UIC 71 користи се као идеализовано пројектно оптерећење на магистралним и осталим пругама I реда (слика 3). Шема се поставља на чости или на дејствије моста тако да тражени утицаји (мочврени савијања попречне сните нормативне сните, сните на ослонцима итд.) постину своје највеће позитивне или негативне вредности (слика 4). У ту сврху, број концентрисаних сила њеме се, по потреби, смањује а једнако подељено оптерећење рас-

тавља при чиму се изостављају оптерећења која за тражене утицаје телују растерећујуће (ст 5 до 8)

Код једнокојосечних мостова са застором при прорачуну носећих конструкција мора се узети у обзир одступање од пројектоване осе колосека за ± 10 cm

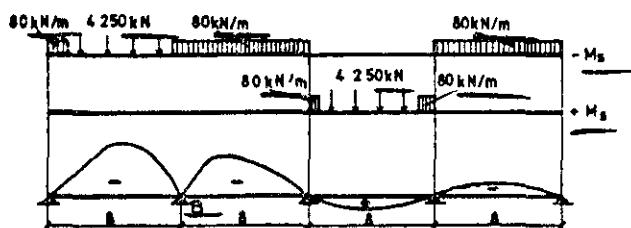
Слика 3

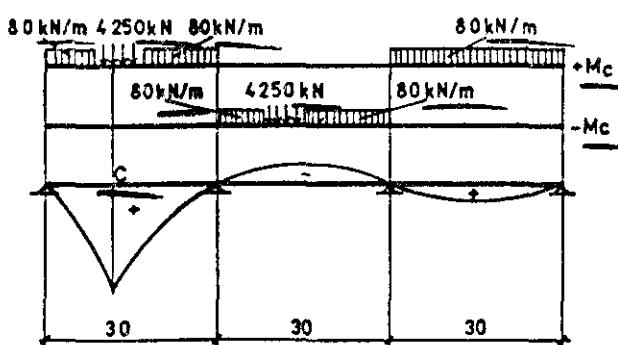
Слика 4

Слика 5

Слика 6

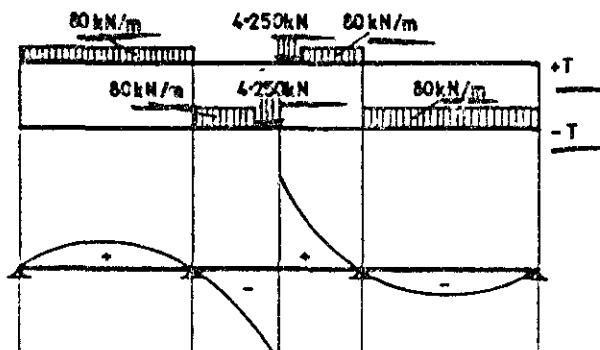

Слика 7

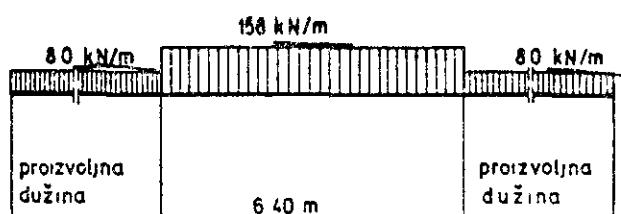
У шеми оптерећења концентрисане силе се за главне носаче конструкција са застором смеју заменити једнако подељеним оптерећењем (слика 9) под условом да припадају утицајна површина има исти предзнак у дужини од најмање 10 m

Код носећих конструкција са праговима а без застора концентрисане силе се смеју распоредити свака на три осјачачке тачке шина (на три суседна прага) по датој шеми (слика 10)

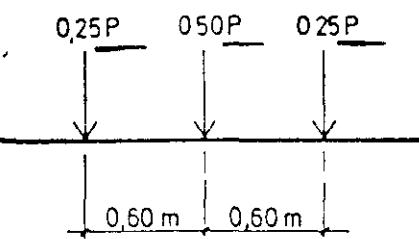
За димензионисање коловозне конструкције са застором шема оптерећења у горњој ивици коловозне кон-

Слика 8

Слика 9

Слика 10

струкције замењује се следећим површинским расподељењим оптерећењем ширине 3,0 m

1) 52 kN/m^2 на дужини 6,40 m уместо концентрисаних сила

2) $26,7 \text{ kN/m}$ уместо је инако по њеног оптерећења

За прорачун мостова са два колосека, као саобраћајно оптерећење за сваки колосек узима се пуно оптерећење шеме оптерећења

За прорачун мостова са више од два колосека, као саобраћајно оптерећење узима се неповољнији од следећих случајева

1) пуно оптерећење по два колосека у најнеповољнијој комбинацији, без оптерећења остатних којосека или

2) 75% от пуног оптерећења на свим којосекима у најнеповољнијем по тежини

Класификована шема UIC 71

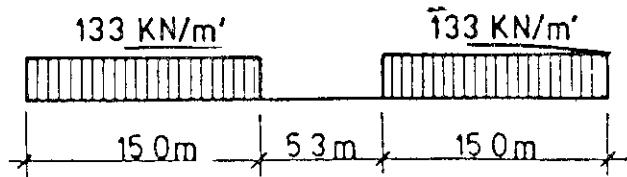
Члан 19

Оптерећење UIC 71 дато на слици 3 може се смањити или повећати по сходно одобреној редукцији, са следећим факторима

$1,1^n \quad 0,75 \quad 0,83 \quad 0,91 \quad 1,00 \quad 1,10 \quad 1,21 \quad 1,33 \quad 1,1^n$
где је n природни број

За прорачун са редукционом шемом UIC 71 применљују се одредбе члана 18 овог правилника

Ако се примени класификована шема сва оптерећења која су у функцији од шеме UIC 71 или су из ње изведена (центрифугална сила, бочни удар, сила кочења, удар жељезничких возила, сила исклизнућа железничких возила, посредни утицаји преко тла на објекат), множе се примењеним фактором класификације

Слика 11

Шеме оптерећења SW/0

Члан 20

Објекти система континуатних носача са польима распона од 5 до 35 м, који се пројектују за шему оптерећења UIC 71, морају се проверити и за шему SW/0 а према ст 2 и 3 члана 21 овог правилника

Шеме тешких возила

Члан 21

За пројектовање и категоризацију жељезничких мостова користе се шеме тешких возила SW/-2 SW/0 SW/1 и SW/2 (стика 12) које покривају 12, 20, 24 и 32 осовинска возила за превоз специјалних терета

При пројектовању нових објеката из члана 1 овог правилника, на магистралним и свим новим пругама користе се шеме SW/1 и SW/2

За категоризацију објеката из члана 1 овог правилника користе се шеме тешких возила

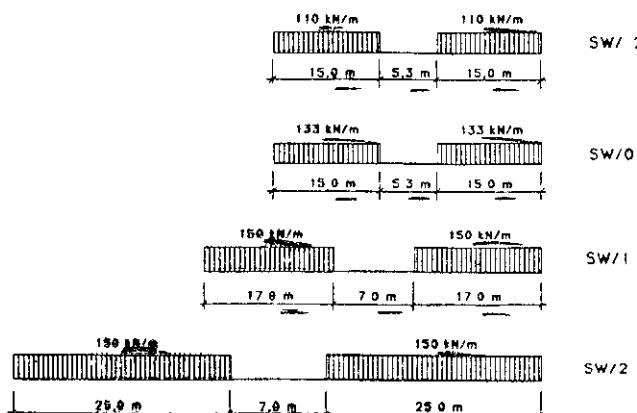
Шеме тешких возила које се користе при прорачуну не смеју се скраћивати ни детаљи а сама шема се не коми синује истовремено са вучним возилом и осталим теретним колима. При том се у прорачун истовремено узимају утицаји само од једне шеме тешког возила

Динамички кофицијент у шеми тешког возила је исти као за шему UIC 71

При пројектовању вишеколосечног моста, потребно је проверити један колосек са шемом тешког возила један колосек са шемом UIC 71, а остали колосени су неоптерећени

Утицај добијен от шеме тешког возила упоређује се са утицајем од шеме UIC 71 и за прорачун се узима чврдавна вредност

Специјална кола тата у одређби UIC 702, као и категорије моста S₂ и S₃ из табеле 16, потпуно су обухваћени шемом оптерећења UIC 71

Слика 12 – Шеме тешких возила

Шеме возила за категоризацију објеката

Члан 22

При прорачуну постојећих објеката користе се шеме оптерећења возова састављене од меродавних вучних возила и теретних кола за одговарајућу категорију објеката помножене динамичким кофицијентом из члана 26 овог

правилника. Шема оптерећења реалног возила састави се од две локомотиве и п' вагона. Као меродавно вучно возило узима се најтежа локомотива која саобраћа на пругама о којима се оптерећење категорије (A-D4). Шеме меродавних вучних возила и теретних кола дате су на ст 13 и 14. Шеме меродавних вучних возила дате су на основу серија локомотива у применени на југословенским железницама (слика 15).

Оптерећења из шеме постављају се тако да изазивају највеће утицаје, при чему се, по потреби број концентричних сила вагона смањује једнако подељено оптерећење вагона се раставља а број вучних возила може се по потреби смањити. При том се један део утицајне линије може оставити неоптерећен ако то изазива највеће утицаје

МЕРОДАВНА ВУЧНА ВОЗИЛА ПО КАТЕГОРИЈАМА МОСТОВА

КАТЕГОРИЈА	ОПТЕРЕЋЕЊЕ		ВУЧНО ВОЗИЛО
	ПО ОСОВИНСКИМ	ПО ДУŽНОВНОМ	
A-A''	1400	520	LOK 731-000/100
A	1700	590	LOK 664 /гревanje/
B ₁	1800	600	LOK 661 -100/200/300
B ₂	1900	660	LOK 665
C ₂ -C ₄	2000	600	LOK 461
D ₂ -D ₄	2000	600	LOK 461
	2100	660	LOK 460

Слика 13

Члан 23

Покретно оптерећење за насуте носеће конструкције и потпорне зидове прерасподељује се на следећи начин

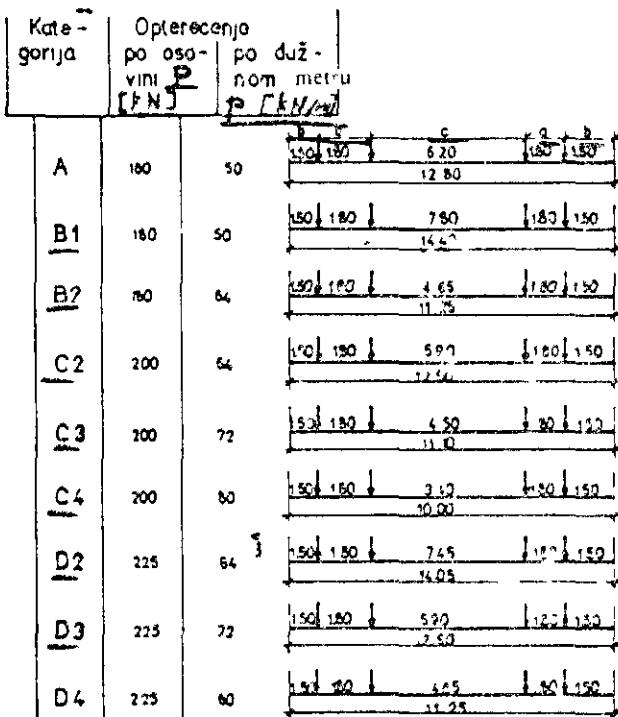
1) саобраћајно оптерећење за насуте конструкције сматра се површинским оптерећењем у горњој ивици конструкције. Величина површинског оптерећења зависи од висине насилања h_u . Висина насилања h_u је одстојање од горње ивице прага до горње ивице носеће конструкције с тим што се насуптичим носећим конструкцијама сматрају конструкције код којих је $h_u > 0.50$ м. Са изузетком носећих конструкција од префабрикованих профилисаних челичних елемената, величина површинског оптерећења узима се из табеле 3.

Површинско оптерећење у подужном правцу који јосека узима се за прорачун

СЕРИЈЕ ЛОКОМОТИВА

КАТЕГОРИЈА ПРУГЕ НА КО ЈОЈ МОЖЕ СА ОБРАЋАТИ	СЕРИЈЕ ЛОКОМОТИВА
A-D ₄	731-000 100 732-000 100 210
A-D ₄	641 000/100 200 642-000 300 641-300 642 100 200 643 743 644 645 662 664-000 664 600 (са греја- њем) 666 761 733 734 000
B ₁ -D ₄	744 342 441-00/100/200 500 661 000 400 644 661 100/200/300 664-200 734 100
B-D ₄	362-000/100 663 665
C ₂ -D ₄	341 441 300 400/600/700 800 442 667 363 461
D-D ₄	462

Слика 14

Слика 15 - Меродавна теретна кота по категоријама мостова

a = размак осовина у обртном постоју

b = размак између спољне површине одбојника и најближег осовине

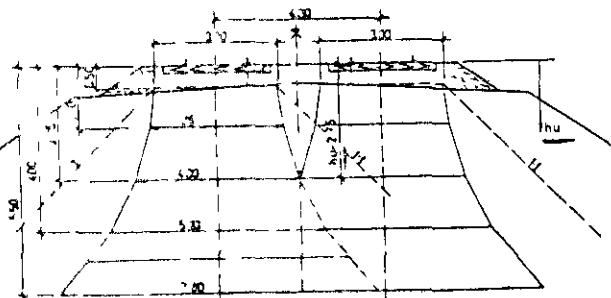
c = размак између унутрашњих осовина

a) на дужини 6 40 m вредности $p_1(h_u)$ из које је 3 отпносно 6 у табели 3б) изван појезуја 6 40 m вредности $p_2(h_u)$ из које је 4 отпносно 7 у табели 3

Површинско оптерећење управно на колосек узима се за прорачун

a) код цеви према коточи 3 отпносно 6 из табели 3 на ширини која се добија под нагибом I (слика 16)

С) код дугих распашних носећих конструкција на ширини b+1 са вредностима табеле 3 изван ширине b+1 до нагиба I I са 03-структурим вредностима табеле 3

Слика 16

Табела 3 - Ширине расстояјета b(h) у m и површинска оптерећења p(h) у kN/m код наступних носећих конструкција

h_u (m)	за једног колосек			за два колосека		
	$b_1(h_u)$	$p_1(h_u)$	$p_2(h_u)$	$b_1(h_u)$	$p_1(h_u)$	$p_2(h_u)$
1	2	3	4	5	6	7
0.50	300	52	27	300	52	27
1.00	325	48	25	315	48	25
2.75	400	19	20	400	39	20
5.50	750	20	10	590	26	13
10.00	1560	10	5	1040	15	7.50

1) Између ових вредности сме се вршити линеарна интерполяција
2) Ако се узимају у обзир тројни појези спољних која и кад распон L > 6 m у површинско оптерећење узимаја се према купона та 3 и б
3) При прорачуну наступних носећих конструкција са више колосека узимају се пуне шанце оптерећења уместо $\approx 75\%$ по члану 18 ове прве пописке

Величина површинског оптерећења код носећих конструкција је оз прафар, ованих таблици исписаних величине имената узимају се из табеле 4

Табела 4

Висина насправа h (m)	Вредност расстояје оптерећења (m)
1.0	$p = 48$
< 50	$p = 30$

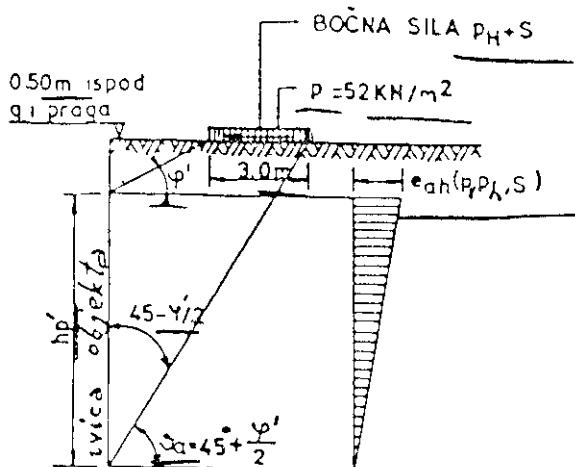
2) оптерећујући и распоређујући утицај центрифугалне сије на величину веомајатог површинског оптерећења је 1 колосек у висини $h_u = 150$ m

3) при прорачуну притиска земље на колосеку ван моста као утицај на члобе узимају се у обзир центрифугалне сије и бочни удар

Бочни удар се расположује на дужину од $L = 2 a + 4.0$ m где је a спојно распоређење између главе пруга и згата. При прорачуну центрифугалне сије узимају се у обзир само једнако посебно оптерећење шеће оптерећења

При прорачуну хоризонталних сија истозремено се узима у обзир удео притиска земље од вертикалних оптерећења који делују на објекат. Принцип прорачуна изабран за прорачун земље корис и се и за ова оптерећења

Облик расположење оптерећења приказан је на слици 17 и 18

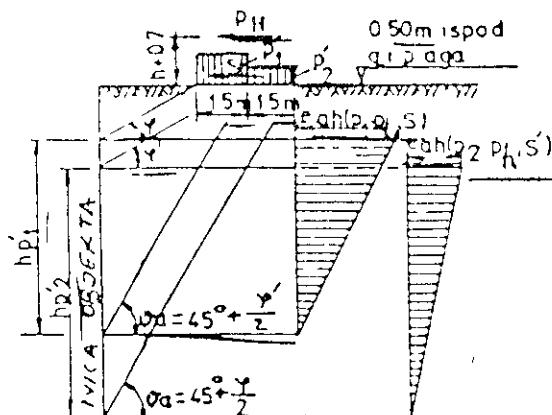
Слика 17

На слици 17 приказан је притисак земље усled цен трифуга иних сила и бочних удара суперпонираних са хоризонталним утлом вертикалног саобраћајног оптерећења без надвишења кривине, односно без прерасподе је вертикалног саобраћајног оптерећења по шинама

$$p = 30 \text{ m } p \text{ (kN/m) којосека}$$

$$E_{ph} = p \cdot \operatorname{tg}(45 - \varphi/2)$$

$$e_{ah}(p, p_h, S) = 2 \cdot (E_{phR} + p_h + S)/h_p$$

Слика 18

На слици 18 приказан је притисак земље усled цен трифугатних сила и бочних удара суперпонираних са хоризонталним утлом вертикалног саобраћајног оптерећења са утицајем надвишења кривине, односно са прераспом делом вертикалног саобраћајног оптерећења по шинама

$$p = 156 \text{ kN/m колосека}$$

$$p_1 = 15 \text{ p}_1 = p \cdot (a^2 - 2 \cdot h)/(2 \cdot a^2) + p_h \cdot (h + 0.7)/a \text{ (kN/m) којосека}$$

$$p_2 = 15 \text{ p}_2 = p \cdot (a^2 - 2 \cdot h)/(2 \cdot a^2) - p_h \cdot (h + 0.7)/a \text{ (kN/m) којосека}$$

$$E_{apph} = p_1 \cdot \operatorname{tg}(45 - \varphi/0.5)$$

$$E_{aph} = p_2 \cdot \operatorname{tg}(45 - \varphi/0.5)$$

$$e_{ah}(p_1, p_h, S) = 2 \cdot [E_{apph} + p_1 \cdot (p_h + S)/p]/h_p$$

$$e_{ah}(p_2, p_h, S) = 2 \cdot [E_{aph} + p_2 \cdot (p_h + S)/p]/h_p$$

Појединачне величине на сл. 17 и 18 значе
 p – вертикално саобраћајно оптерећење (линијско оптерећење) по "У"
 p_h – центрифугална сила по дужном метру колосека
 U – надвишење,

a – ширина колосека 150 m
 h – тежиште шинског воза га од горње ивице шине (ГИШ),
 S – бочни у тар по тужном метру којосека
 φ – ефективни угао тренja за ефективни нормални напон,
 p_1, p_2 – оптерећења спољашње и унутрашње шине

Члан 24

Код железничко друмских мостова поред оптерећења од воза за прорачун се узимају и утицаји од друмских возила према пропису о техничким нормативима за одређивање величина оптерећења мостова, с тим да се оптерећења узимају у њиховој највећој внијој комбинацији по конструкцију

5 Динамички утицаји

Члан 25

Динамичким кофицијентом (Ω) обухватају се динамички утицаји од шеме покретног оптерећења (од воза). Овим кофицијентом множе се сви утицаји у пресецима и на ослонцима који потичу од статички детаљујет претпостављеног покретног оптерећења које дејује на мост (моменти пресеће сите сите на ослонцима итд.)

Сите на ослонцима моста множе се динамичким кофицијентом као и код прорачуна тежишта, челичних опораца и челичних стубова до горње ивице темеља

Динамички утицаји не узимају се у обзир за

- 1) статна оптерећења
- 2) оптерећења од центрифугатне сије
- 3) саобраћајно оптерећење на пешачким стазама
- 4) допунска и посебна оптерећења
- 5) доказ деформације (угиби, померања, окретања и сн)

6) масивне опоре, масивне стубове, темеље и пристиске земље

7) доказ стабилности конструкције (одизање претурање)

Динамички кофицијент се не примењује ни онда кад се његовом употребом добија већи кофицијент сигурнос蒂

Динамички кофицијент (Ω) не зависи од врсте конструкције објекта. Он је исти за носеће конструкције од армирајеног и претходно напречног бетона, за челичне конструкције за спрегнуте конструкције и за убетониране челичне носаче, с тим што се разлика не прави ни код мостова са застором и без застора.

Величина динамичког кофицијента (Ω) зависи од меродавних дужина $L\Omega$ за поједине дејове носећих конструкција. Дужине $L\Omega$ дате су у табели 5

Табела 5

Редни број	Дејови носеће конструкције Врсте мостова	Меродавне дужине $L\Omega$
		Коловоз (отворен и затворен)
1	Потужни носачи и појужна ребра	Размак попречних носача + 3 m
2	Попречни носачи без дејства роштића	Двоствруки размак попречних носача + 3 m
3	Попречни носачи са дејством роштића	Респонг гравитационих носача или двострука дужина (важи и за крајње попречне носаче) погрешних носача (узети мању вредност)
4	Крајни попречни носач (без роштића)	Као за попречне носаче без дејства роштића

Редни број	Делови носеће конструкције Врсте мостова	Меродавне дужине $L\phi$
Коловоз (отворен и затворен)		
5	Конзоле подужних носача	Као за подужне носаче
6	Конзоле попречних носача	Као за попречне носаче (редни број 2 до 4)
7	Вертикалне решетке и ступци опте ређени само преко попречних носача	Као попречни носачи (редни број 2 до 4) у подужном смјеру двоструки размак вешаљки
8	Међуподужни и међупопречни носачи	Размак осјоначких носача
9	Коловозни тип за затворених челичних коловоза	Размак подужних ребара о иносно размак попречних носача (зависи од правца ношења)
10	Коловозна плоча масивних носећих конструкција (произвођено осланјањем)	Двоструки распон за сваки правац ношења не више од распона главних носача
11	Бочни зидови и коловозна плоча армиранобетонских оквира	Распон коловозне плоче
12	Конзоле масивних коловозних плача	Распон коловозне плоче у припадајућем правацу ношења
13	Вешаљке	Четвороструки подужни размак вешаљки
Главна носећа конструкција		
14	Јединоколосечна носећа конструкција Греда на 2 (тва) осјонаца	Распон главних носача
15	Континуална греда на n поља распон главних носача $L\phi \geq L_{max}$	$L_{proj} = (L_1 + L_2 + L_3 + \dots + L_n)/n$ $n = 2 \ 3 \ 4 \geq 5$ отвора $L\phi = 12 \ 13 \ 14 \ 15 \times L_{proj}$ где је $L_n \geq max L_i$
Коловоз (отворен и затворен)		
16	Лук укрућење Лангерове греде	Половина распона
17	Вишеслокосечна носећа конструкција	Двострука вредност дужине одређена према редним бројевима од 14 до 16
Ослоначке конструкције		
18	Челични стубови ослоначки оквири по твлаче тежишта зилобови лежишни квадери и греде лежишта затегнуте котве притисак испод лежишта и притисак између лежишних квадера односно греда и вила	Распон на тежишту је чиста мостовске конструкције

Редни број	Делови носеће конструкције Врсте мостова	Меродавне дужине $L\phi$
Коловоз (отворен и затворен)		
Меродавни динамички кофицијент при суперпозицији напона		
19		Ако се укупан напон је тог елемента конструкције моста састоји од удејства више носећих функција тог елемента (нпр. којотовозних плоча или подужних носача) а треба их рачунати и за садејство са главним носачима за сваки удео важи за њега меродавна вредност $L\phi$. Од тога се изузима редни број 3 (попречни носачи са дејством роштића)

За брзине кораком ($V = 10 \text{ km/h}$) узима се $\phi = 1,00$

Вредност динамичког кофицијента за шему оптерећења UIC 71 и шеме тешких возила добија се коришћењем меродавне дужине из табеле 5 помоћу саједића обрасца

$$\phi = \frac{1,44}{\sqrt{L\phi - 0,2}} + 0,82$$

при чему је ϕ у границама $1,0 \leq \phi \leq 1,67$

Вредности динамичких кофицијената могу се узети и из табеле 6

Табела 6

$L\phi \leq$	3,61	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ϕ	1,67	1,62	1,53	1,46	1,41	1,37	1,33	1,31	1,28	1,26
$L\phi \leq$	13	14	15	16	17	18	19	20	22	24
ϕ	1,24	1,23	1,21	1,20	1,19	1,18	1,17	1,16	1,14	1,13
$L\phi \leq$	26	28	30	35	40	45	50	55	60	≥ 65
ϕ	1,11	1,10	1,09	1,07	1,06	1,04	1,03	1,02	1,01	1,00

За насуте носеће конструкције динамички кофицијент се одређује на следећи начин

1) код цеви отпорних на савијање произвођеног пре дника и глатких цеви неотпорних на савијања прециника $\leq 150 \text{ m}$

$$\phi = 1,40 - 0,1(h_u - 0,50) \geq 1,0$$

2) код остатних цеви и других насутих носећих конструкција

$$\phi_c = \phi - 0,1(h_u - 0,50) \geq 1,0$$

Динамички кофицијент се узима према општој формулама из табеле 6 а са $L\phi$ према следећем

$$L\phi \left\{ \begin{array}{l} \text{отвор на сасуте цеви} \\ \text{двојструки отвор код носећих конструкција са нижим сводом} \\ \text{распон на сасуте носеће конструкције} \end{array} \right.$$

За димензионирање попречне арматуре код носећих конструкција са убетонираним везаним носачима динамички кофицијент је 1,30

На грузи за брзине (V) испод 180 km/h важе стварни динамички кофицијенти по обрасцима

$$\phi_v = 1 + (\phi - 1) V/80$$

где је ϕ – динамички кофицијент

Динамички кофицијенти више и код провизорних мостова и мостова у првичној користима

Вредности тимачничких кофицијената за шеме возова при категоризацији објекта израчунавају се према следећем:

$$f = 1 - f + 0.5 f$$

где је

$$f = K/(1 - K + K^4)$$

$$K = V/(2 \cdot n_0 \cdot L\varnothing)$$

$$f = a \cdot 0.01 [56 \cdot e^{L\varnothing / 100} + 50 \cdot (n_0 \cdot L\varnothing / 80 - 1) \cdot e^{L\varnothing / 400}]$$

где је

f - део који се односи на перфектан котосек

f - део који се односи на утицаје неправилности котосека

$a = V/22$ mm (за брзине до 80 km/h)

$L\varnothing$ - меродавна дужина елемента и/или моста узета из табеле 5

$a = 10$ mm (за брзине преко 80 km/h)

V - максимална брзина теретног воза (m/s)

n_0 - сопствена фреквенција неоптерећеног елемента и/или моста а одређује се

- за главне носаче система просте греде из израза

$$n_0 = 5.6 / n_0$$

где је n_0 - углиб моста усисат статног оптерећења, у см

- за појужне и попречне носаче остаје да јове моста континуалне носаче и/или

по се одређује за мостове високе фреквенције и мостове ниске фреквенције па се от дојијених тимачничких кофицијената узима велики кофицијент као меродаван за прорачун

$$n_0 = (438 \cdot 80 / L\varnothing)^{1/116} \quad \text{- за мостове високе фреквенције}$$

$$n_0 = 80 / L\varnothing \quad (L\varnothing < 20 \text{ m}) \quad \text{- за мостове ниске фреквенције}$$

$$(L\varnothing > 20 \text{ m})$$

$$n_0 = (207 \cdot 80 / L\varnothing)^{1/1688} \quad \text{-}$$

6 Центрифугална сила

Члан 26

Приликом прорачуна мостова који теже потпуно и тимачничко у котосекији кривини узимају се у обзир центрифугална сила, отступање котосека од осе моста као и највише спољне шине.

За прорачун је меродавна максимална брзина V (km/h) на прузи у појачују моста.

Хоризонтално оптерећење о једног центрифугалне силе то бија се множњем вертикалног оптерећења P (из шеме оптерећења од воза) кофицијентом $V / 127R$ тако да центрифугална сила износи

$$Z = P \frac{V}{127R}$$

где је

V - максимална брзина у km/h на прузи у појачују моста,

R - полупречник кривине у m. За ову вредност код променљивих котосекних кривина могу се узети погодне средње вредности

Ако на мосту има више кривина са различитим појупречницима за скаку кривине се узима полуупречник те кривине. Ако је мост у прелазној кривини за полуупречник кривине се узима средња вредност.

Ако је цела прелазна кривина на мосту средња вредност за појупречник узима се да је R_0 где је R_0 појупречник кружне кривине која се прикључује на прелазну кривину.

За брзине (V) веће од 120 km/h у прорачун центрифугалне се узима оптерећење UIC 71 уводе се редукциони кофицијент f (табела 7).

Табела 7 - Редукциони кофицијент f за центрифугалну силу од шеме оптерећења UIC 71

Максимална брзина V у km/h		
$L\varnothing \leq$	120	160
≤ 2.88	1.00	1.00
3.0	1.00	0.99
4.0	1.00	0.96
5.0	1.00	0.93
6.0	1.00	0.92
7.0	1.00	0.90
8.0	1.00	0.89
9.0	1.00	0.88
10.0	1.00	0.87
12.0	1.00	0.86
15.0	1.00	0.85
20.0	1.00	0.83
30.0	1.00	0.81
40.0	1.00	0.80
50.0	1.00	0.79
60.0	1.00	0.79
70.0	1.00	0.79
80.0	1.00	0.78
90.0	1.00	0.78
100.0	1.00	0.77
≥ 150.0	1.00	0.76

За распоне и брзине које нису дате у табели 7 за прорачун се узимају најближе веће вредности из ове табеле.

Детовање центрифугалних сила узима се на 190 m из најгорње плавне линије (ГИШ) хоризонталино ка спојној страни кривине.

Који мостова са којима се испитују се за сајехастана

1) за $V_{max} > 120$ km/h анализирају се два стања

- $V = 120$ km/h са пуном вредношћу шеме оптерећења UIC 71 и пуном вредношћу центрифугалне сile и

- 120 km/h < $V_{max} < 160$ km/h са редукованом вредношћу шеме оптерећења UIC 71 (исти редукциони кофицијент f као за центрифугалну силу) односно редукованом вредношћу центрифугалне силе према табели 7

2) $V = V_{max}$ са максималном брзином за пројектовању кривине и плавишење

3) $V = 0$ (воз у широкоману)

Величине брзина и највишења узимају се према ојаго варујућим прописима о горњем строју.

Који се по могућству поставља на мост тако да главни носачи буду приближно једнако оптерећени. Носачи се димензионишани према већем утицају а конструкцији по се извлеће оба носача је иако кај гоје то економски оправдано.

Утицај центрифугалне силе мора се комбиновати са истовременим вертикалним оптерећењем.

7 Оптерећење пешачких стаза (за прорачун стаза)

Члан 27

При прорачуну носећих делова пешачких стаза заједно са употребом узимају се оптерећење од 5 kN/m. За прорачун главних носача моста, поред оптерећења од воза истовремено се узима и саобраћајно оптерећење пешачких стаза 2 kN/m².

При прорачуну главних носача моста узимају се само оптерећење од воза без саобраћајног оптерећења пешачких стаза за службену употребу.

При прорачуну носећих делова стаза узимају се саобраћајно оптерећење 5 kN/m. Ако је за димензионисање појединачних делова стаза веће од оптерећења појединачних делова стаза, то треба узети концентрисану силу 2 kN на најнеповољнији месту.

Оптерећење се узима на цеој ширини пешачке стазе и када јесте њен део допире под слободни профил.

При прорачуну главних носача моста покретна оптерећења пешачких стаза за јавну употребу уводе се као једнотакта.

Утицај растерећења нпр. попречног посача у саставу конзоле за пешачку стазу не узима се у обзир.

Носачи ревизионих стаза ревизионих котница и других уређаја прорачунавају се према стварном оптерећењу које се предвиђа а најмање са једном концентрисаном снадом од 2 kN.

При прорачуну отварајући јавних и службених пешачких стаза узима се хоризонтално и вертикално оптерећење од 10 kN/m у висини пресобрана.

8 Оптерећење у току грађења

Члан 28

Ако у току грађења настану оптерећења од уређаја и опреме и осталом смештеном грађевинском материјалу и дејствујућим конструкцијама и ако се за време монтаже статички систем конструкције промени (на пример при транспорту појму праћајући је конструкције и неких њених делова одизању (стободно монтаџи и сл.) тада се оптерећења морају да чунашки детаљи бино исказати.

IV ДОПУНСКА ОПТЕРЕЋЕЊА И УТИЦАЈИ

1 Бочни утвари

Члан 29

При пројектовању нових мостова сијата бочних утвара увоеће се у прорачун у сваком којосеку као хоризонтална снада од 100 kN.

За постојеће мостове сијата бочних утвара увоеће се у прорачун у сваком којосеку као хоризонтална снада од:

90 kN	за категорије D2-D4
80 kN	за категорије C2-C4
72 kN	за категорије B1-B2
64 kN	за категорију A

Сијата бочних утвара дејује на најлеповијијем месту хоризонтали и усправно на осу којосека у висини горње ивице шипе (ГИШ).

Којосек са застором оптерећење од бочног утвара расподељује се равномерно у правцу којосека на $l = 4.0$ m.

2 Силе трења у тежиштима

Члан 30

Величине сијата трења у четвртничим тежиштима које се увоеће у прорачун моста су: за трен склизавања 0.5 а за прење котрњања 0.03 односно грдитска на тежиште у сопствене тежине и статичко оптерећење од воза.

Коефицијенти из става 1 овог члана важе за добро одржавана тежишта.

Којосека са новијим вредностима величине сијата трења у тежиштима обрачунавају се према техничком упутству производача.

Отпори трења се не узимају у обзир при прорачуну главних посача већ само при прорачуну тежишта квадрата тежишних греја и мостовских стубова и опорала.

Сијата трења узимају се за сваки смер кретања покретног тежишта. Утицаји сијата трења са покретним тежиштима не узимају се у обзир за смањење утицаја на непокретним тежиштима.

Ако је сијате трења посједа тендературних промена израчунава се само о тутицаја сопствене тежине.

Ако је конструкцијски елемент који се прорачунава на дејство тренга значајно испречнут усиса онда се трења котрњања у посебним случајевима (нпр. ако је пречник ваљка рејативно велики ако је површина тежишта у нагибу ако је то испод темеља тоне и сл.) тада елемент треба прорачунавати и са коефицијентом трења који је већи од 1).

3 Силе кочења и покретања воза

Члан 31

Оптерећење при којску и покретицу који са жељезничким мостовима узимају се у прорачун према стајаћем обрасцу

оптерећења при покретицу $F_{pk} = 37.3 \cdot l / \leq 1000 \gamma$ (kN)

- оптерећења при кочењу

$$F_{ck} = f_{ck} \cdot l \quad \begin{cases} 6\,000 \text{ kN за шему UIC 71} \\ 2\,000 \text{ kN за шему гешког возила} \end{cases}$$

где је

F_{ck} односно F_{pk} - сијате кочења односно покретања у правцу осе моста

f_{ck} - коефицијент рејактивије који зависи од уређења које се налази и укупне дужине посачних конструкција L_{pk} према табелама 8

L - меродавна дужина оптерећења која се отређује из појединачног оптерећења на утицајној линији који дате чак симетричне вредности хоризонталне реакције на посматраном останцу. При том при прорачуну шема спојајућих која се узимају се само дужина блокова оптерећења који стоје на посаченој конструкцији. Дужина је која је веће оптерећење од сијата покретања је ограничена на 30 m.

f_{pk} - оптерећење при кочењу које се односи на један којосек и узима се

- 20 kN/m за једнокојосечне мостове који се тимен званично по шеми оптерећења UIC71 или шемама специјалних која су SW/1 и SW/0

- 35 kN/m за једнокојосечне мостове који се тимен званично по шемама специјалних која су SW/1 и SW/2

k - крутост који се датије у градини мостова и грађевинског тј. на непокретном тежишту против хоризонтали ног по мерави у подужном правцу моста (kN/cm) који мора бити доказан. За посачене конструкције са $L_{pk} \leq 30$ m није потребан доказ крутости.

Утицаји по тужним сијатима из става 1 овог члана узимају се дају у горњем ивици којосечне конструкције. Овај члан се примењује и у случају застора.

Којосек са једнокојосечним посаченим конструкцијама узима се веће оптерећење од оптерећења при кочењу или покретању.

Којосек са посаченим конструкцијама узима се да се увек у најлеповојијем појединачном којосеку само на једном којосеку а на другом покреће у супротном смjerу при чему се не узима оптерећење сијата кочења или покретања из испуне иза мостовских опорала.

Оптерећење при покретању је ограничено на 1000 kN највећом дозволеном снадом аутоматских квачила.

Најмање крутости k за једнокојосечне и вишеслојне конструкције зависи од уређења који се користи и крутости k_1 и k_2 за којосеке без прекида зависно од L_{pk} (са којима ће се срачунати вредност крутости k) дате су у табелама 9.

Табела 8 - Коефицијент редукције /

L_{pk} (m)	Без прекида којосека	Једнострана покретања	Обострана покретања којосека
< 30	0.50	0.50	1.0
30	0.50	0.50	1.0
60	0.50	0.50	1.0
90	0.60	0.60	1.0
120	0.70	0.70	1.0
150	0.75	0.75	1.0
180	0.80	0.80	1.0
210		0.85	1.0
240		0.90	1.0
270		0.90	1.0
300		0.90	1.0

1) Међувредност се смеју линеарно интерполисати

2) По 1 прекиду којосека по разумева се

- случај када је којосек са јасичним саставними структурима случај када је утврђена диплатациона справа

Табела 9 – Крутости к

Без прекида			Једнострани прекид		Обостранни прекид
	Једнокојосечне пруге	Двокодојосечне пруге			
L_{tot} (m)	k_m	k_e	k	k	k
< 30 m	Није потребна провера крутости за ове распоне				
30	200	200	-	-	330
60	500	500	900	1 700	400
90	800	1 200	1 900	2 700	600
120	2 000	4 000	3 000	3 800	800
150	4 500	6 000	4 000	4 800	1 000
180	8 000	8 000	5 000	5 900	1 200
210	-	-	6 000	6 900	1 400
240	-	-	7 000	8 000	1 600
270	-	-	8 000	9 000	1 800
300	-	-	9 000	10 000	2 000
Напомена: Међувредности се могу тинеарно интерполисати					

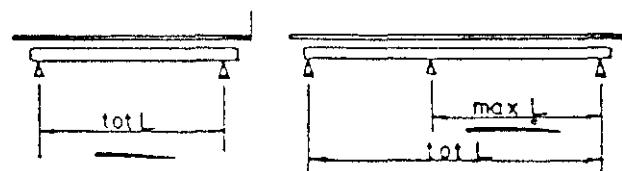
За котосек без прекида са $60 \text{ m} \leq L_{tot} \leq 90 \text{ m}$ најмања крутост одређује се према изразу

$$k = k_m + (2(L_{max} - L_{tot}) / (k_e - k_m)) / L_{tot}$$

За котосек без прекида са $90 \text{ m} \leq L_{tot} \leq 180 \text{ m}$ најмања крутост одређује се према изразу

$$k = k_m + (2(L_{max} - L_{tot}) / (k_e - k_m)) / (180 - L_{tot})$$

Где је
 k_m и k_e – крутости (користите се вредности из табеље 9)
 L_{max} – вредност највећег распона у конструкцији (m),
 L_{tot} – укупна дужина конструкције (смика 19)

Слика 19

Сварна крутост доњег строја моста и грађевинског тла израчунава се према изразу

$$k = H / \sum \sigma$$

где је

H – укупни хоризонтални утицаји који дејују
 $\sum \sigma$ – укупно померање доњег строја моста у висини непокретног лежишта узед коризонтаљне силе H у подужном правцу моста а састоји се из
- деформације трупа стуба односно зида опорца
- обртања темеља око ивице
- померања темеља

Сварна вредност крутости мора бити већа или једнака најмањој крутости k , претходно одређеној

Оптерећења при кочењу и покретању код система конструкција у низу одређују се према одредбама овог члана са са њима изузетима

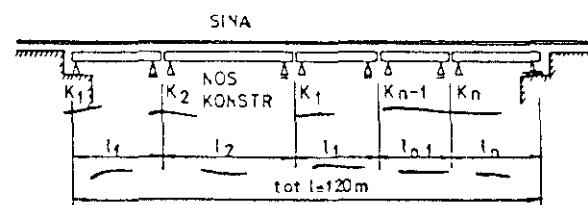
1) вредности у којима система конструкција у низу са тим шинским трактом и појединачним распонима $L \geq 35 \text{ m}$ узимају се из табеље 10

Табела 10

L_{tot}	Покретање	Кочење	Напомена
≤ 60	0,5	0,5	
> 60	0,5	$\gamma_1 = 0,5 \cdot (L_i + L_j) / L_i \leq 1$ $\gamma_1 = 0,25 \cdot (L_{i+1} + L_i + L_{i+2}) / L_i \leq 1$ $\gamma_n = 0,35 \cdot (L_{n-1} + L_n) / L_n \leq 1$ $\gamma_i \geq 0,5$	$k_{min} = 500 \text{ kN/cm}$ Непокретна тежишта према сл 20

2) као меродавна тужина за оптерећења за непокретна тежишта на стубу и узимају се увек појединачна тужина носеће конструкције L_i (смика 20)

3) 25% покретног вертикалног оптерећења реалних возова у случају категоризације објекта

Слика 20

4 Оптерећење ветром

Члан 32

Прорачун оптерећења ветром железничких мостова заснива се на прорачуну оптерећења ветром грађевинских конструкција према стандардима JUS U C7 110, JUS U C7 111, JUS U C7 112 и JUS U C7 113.

Под крутим мостовима у смислу овог правила, подразумевају се мостови који детовањем ветра не могу бити побуђени на резонантне осцилације и који нису по током настајању ни једног од ефекта аероеластичне нестабилности. У крутим мостовима спадају сви предни, лучни и зглобни статички системи.

Под витким мостовима у смислу овог правила подразумевају се мостови који могу бити подложни ефектима аероеластичне нестабилности. Витки могу бити мостови системи са косом уздади и висећи мостови.

Код витких мостова спроводе се и посебна аеродинамичка испитивања на моделу ради одређивања које су једнаким симе С и провере аероеластичне стабилности. Оптерећење ветром витких мостовске конструкције прорачунава се према стандарду JUS U C7 111.

Прорачун витких конструкција односи се на мостовску конструкцију и стубове.

При прорачуну стубови се чурају проверити на оба, ортогонална праваца детовања ветра а њихова осељивост – на неки од ефекта аероеластичне нестабилности.

Елементи спреткова приступ ветра испитују се у потпуности крутости штапова испитују се како у спретку у целини тако и као појединачни елементи конструкције.

Приликом прорачуна стабилности моста на прегурање мора се као неповољније узети дејство ветра на празне вагоне (за тежину празних вагона узима се $p = 13 \text{ kN/m}^2$) и дејство ветра на вагоне који представљају шешири UIC 71, у најнеповољнијем положају.

Члан 33

а) Прорачун оптерећења ветром крутых конструкција

Оптерећење ветром железничких мостова узима се за прорачун као статичко оптерећење и израчунава се

- 1) за мостовску конструкцију за правац деловања уједно на осу моста
- 2) за стубове пилоне лежишта и темеље још и за правац паралелни моста

Оптерећење ветром железничких мостова израчунава се посебно за

- 1) стање градње, односно експлоатације моста и то
 - стање монтаже моста
 - стање експлоатације – мост са саобраћајним оптерећењем
 - стање експлоатације – мост без саобраћајног оптерећења
- 2) елементе објекта
 - мостовску конструкцију
 - стубове моста
 - појединачне конструкције делове – спретове горњег, односно доњег појаса
 - темеље моста

Општи израз за прорачун оптерећења ветром појединачних делова моста је

$$\begin{aligned} w &= q_{w,T} C_f A_s, & (\text{kN}) \text{ или } (\text{kN/m}) \\ q_{w,T} &= q_{m,T} z G_f & (\text{kN/m}) \\ q_{m,T} &= q_{m,T,10} K_z S^2, & (\text{kN/m}) \\ q_{m,T,10} &= 0,5 \rho V_{m,T,10}^2 10^3, & (\text{kN/m}^2) \\ V_{m,T,10} &= V_{m,T,10} k_1, & (\text{m/s}) \end{aligned}$$

где је

g – динамички индекс,

T – повратни период (год)

z – висина изнад терена (м) (одређује се према висини $z = 0$) која представља

– коту сретње веће изнад које је мост, или

– коту дна до тине или површине терена изнад кога се налази мост,

$q_{w,T}$, (kN/m^2) – аеродинамички притисак ветра

$q_{m,T}$, (kN/m^2) – осредњени аеродинамички притисак ветра

G_f – динамички кофицијент

$V_{m,T,10}$ – основна брзина ветра на локацији моста, која се узима из стандарда JUS U C7 110, у (m/s)

k_1 – фактор повратног периода

– монтажа 0,793 ($T = 5$ год)

– експлоатација са саобраћајним оптерећењем 0,858 ($T = 10$ год)

– експлоатација без саобраћајног оптерећења 1,000 ($T = 50$ год),

ρ – густина ваздуха

$\rho = 1,225 \text{ kg/m}^3$ или према надморској висини терена (према стандарду JUS U C7 110),

K_z – фактор експозије

$K_z = b^{(Z/H)^a}$ где се кофицијенти храпавости терена b и a одређују из стандарда JUS U C7 110 а висина Z представља $Z = H$ = ниво горње ивице шине за мост односно $0 < Z < H$ за стубове

S – фактор топографије терена према стандарду JUS U C7 110

$K_z = b^{(Z/H)^a}$ где се кофицијенти храпавости терена b и a одређују из стандарда JUS U C7 110 а висина Z представља $Z = H$ = ниво горње ивице шине за мост односно $0 < Z < H$ за стубове

C_f – динамички кофицијент који има вредност

– за мостовску конструкцију 2,0

– за испуњен спрега против ветра 2,5

– за челични и стубове 2,0

A_s – ефективна површина тј. површина пројекције свих стварних и изложених делова конструкције и ојачавања моста на раван управну на правац деловања ветра. Ако постоји веће површине под углом α најнутре према хоризонталном оптерећењу ветром узима се за прорачун најмање у вредности $W = W \sin \alpha$ управно на косу површину

Одговарајући кофицијенти редукције и заклањања k и k_1 добијају се из стандарда JUS U C7 113

Површина саобраћајне траке узима се за прорачун са висином од 4,0 м изнад ГИШ-а

Ако је мост или део моста тунелског облика одговарајућа ефективна површина и кофицијент сила узимају се према стандарду JUS U C7 112,

C – кофицијент сила

Појединачне сите оптерећења ветром пуних и решеткастих железничких мостова без саобраћајног оптерећења и с њим дате су на стр. 21 и 22. При том, све појединачне сите оптерећења F делују у тежиштима одговарајућих ефективних површина A .

Одговарајући кофицијенти сила и ефективне површине су

1) за мост без саобраћајног оптерећења

Носач	C_f	$A_s (m^2)$
Наветрени носач (I)	$k C_{\infty}$	$h_B l_B$
Заветрени носач (II)	$k C_{\infty}$	$h_B l_B$
Коловозна табла – хоризонтално (k_1)	1,0	$d l_B$
Коловозна табла – вертикално (k_1)	0,6	$b l_B$

2) за мост са саобраћајним оптерећењем

Носач	C_f	$A_s (m^2)$
Наветрени носач (I)	Исто као за случај без саобраћаја	
Заветрени носач (II)	Исто као за случај без саобраћаја	
Коловозна табла – хоризонтално	1,2	$d l_B$
Коловозна табла – вертикално	0,8	$b l_B$
Саобраћајна трака – изложени део	1,5	$h_{1,2} l_1$
Саобраћајна трака – заклонjeni део	$2/3 \times 1,5 = 1,0$	$H_{1,2} l_1$

где је

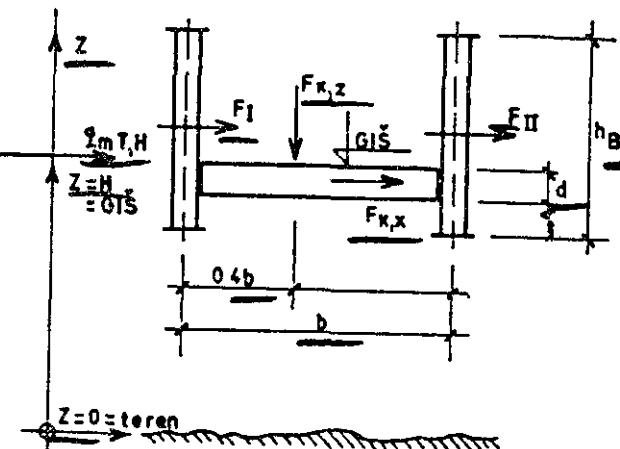
k – редукциони кофицијент,

k_1 – кофицијент заклоњености

C_{∞} – кофицијент сила бесконачно дуге решетке или пуног носача, који се узима према стандарду JUS U C7 113

l_B – тужина елемената моста на који течује ветар

l – чвородавна дужина саобраћајне траке на коју делује ветар

Слика 21

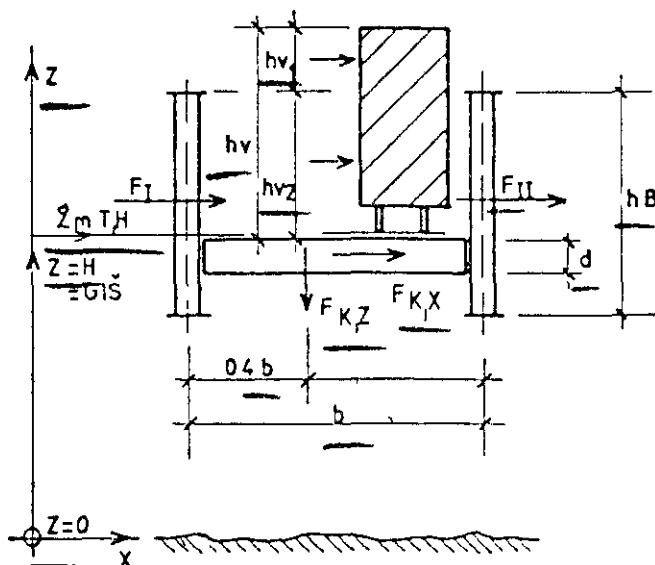
Оптерећење ветром сандучастих мостова узима се као што је приказано на слици 23, а за наведене геометријске услове

0,6 $b < b_1 < 0,9 b$

0,1 $b < h_B < 0,8 b$

0,2 $h_B < h_1 < 1,4 h_B$

VISINA SAOBRAĆAJNE TRAKE = $h_v = 4,0 \text{ m}$

Слика 22

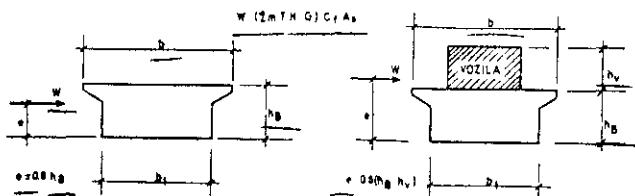
При том се кофицијенти си та узимају
1) за мост без саобраћајног оптерећења

$$C_f = 1.6 h_B/b + 1$$

2) за мост са саобраћајним оптерећењем

$$\begin{aligned} &\text{за мост} \quad C_f = 1.35 \\ &\text{за саобраћајну траку} \quad C_f = 1.6 \end{aligned}$$

Ови кофицијенти си та оносе се и на пресеке пуних мостова са затвореном којовозном габаритом дате на слици 24

Слика 23

Слика 24

5 Утицај температурних промена и разлика

Члан 34

a) Температурне промене

Утицај температурних промена узимају се у обзир при прорачуну моста у склопу тајнији и у току грађења. За носеће конструкције са земљаним на истојем и провизорне мостове ти утицаји се по правилу не узимају у обзир.

Као просечна температура при током грађења, у прорачуну се по правилу увоји $+10^\circ\text{C}$.

Код величних мостова температурне промене се рачунају у границама од -25°C до $+45^\circ\text{C}$.

Који мостова ојакне армираног и прегнутог бетона као и који мостова са убетонираним поса чини температурне промене рачунају се у границама од -15°C до $+35^\circ\text{C}$.

За мостове од камена температурне промене рачунају се у границама од -10°C до $+30^\circ\text{C}$.

За мостове од камена распона до 15 м не узима се у обзир утицај промене температуре.

За спречнуте конструкције (челик бетон) узима се у прорачун температурна промена од -25°C до $+45^\circ\text{C}$.

Температурне промене из овог члана даје су по правилу, с обзиром на просечне температурне промене ваздушних у СФРЈ. Изузетно ако се температуре значајно разликују од просечних температурних промена у СФРЈ узимају се у обзир покалне температурне прилике, пре мај стварним подацима.

Табела 11 – Кофицијент температурне промене за 1°C

Материјал	k_i за 1°C
камен разних врста	0,000010
бетон	0,000010
зид од природног камена	0,000006
зид од опеке	0,000006
челик спречнут	0,000012
тивено гвожђе	0,000010
легирани алюминијум	0,000020

b) Температурне разлике

Неравномерна промена температуре у појединим пресекима моста или појединачним деловима моста узима се из табеле 12.

Табела 12 – Неравномерна промена температуре

Основни материјал моста	Температурна разлика у $^\circ\text{C}$
челици	± 15
камен	± 5
бетон армирани бетон пред напрегнут бетон	± 10
спречнуте конструкције	± 15

c) Утицај хоризонталних сила дужог шинског тракта

Члан 35

При прорачуну мостова узимају се у обзир хоризонтална сила F_t која се јавља и дејствује на конструкцију услед температурних промена носеће конструкције и шина а преко непокретног лежишта се преноси на ослоначке делове моста. За одређивање пресекних си та које се користе за димензионисање носеће конструкције ова сила рачуна се и дејствује у правцу по дужине осе моста, и то у горњој ивици коловозне конструкције.

Већине хоризонталних сила F_t одређују се пројектот уређења колосека на мосту који се ради у оквиру главног пројекта моста.

На мостовима са засторном призмом и конструкцијом по превишеном могућношћу индикаирања носећих који струкција када се према прописима о горњем строју прија не радије пројектат уређења који се ради и ти не захтевају посебне мере за уређење колосека на мосту за величину силе F_t узимају се следеће већине сила у kN :

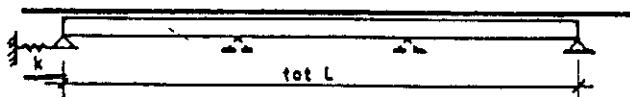
- 1) за једноделних носећих конструкција са колосеком који завареним у дуги тракт шина (ДГШ), када је непокретно лежиште на једној страни и укупна дужина конструкције не прекорачује величине прописима о горњем строју пруга (слика 25).

$$F_t = 8 L_{t,1}$$

деје

F_t – хоризонтална сила на испокретом лежишту која се јавља услед температурних промена

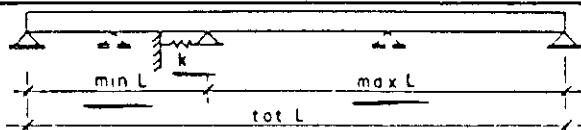
$L_{t,1}$ – укупна дужина носеће конструкције у m

Слика 25

2) код једноделних носећих конструкција, са колосеком завареним у дуги тракт шина (ДТШ), када се непокретно лежиште налази у средини конструкције (слика 26) и под усlovom да дилатационе дужине не прекорачују величине утврђене у прописима о горњем строју пруга

$$\Gamma_t = 8 \cdot (\max L - \min L)$$

Слика 26

3) код вишеделних носећих конструкција са колосеком завареним у ДТШ када се непокретно лежиште сваке конструкције налази увек на истој страни конструкције (односно на сваком средњем стубу је по једно покретно и непокретно лежиште према слици 27) под усlovom да су појединачни распони $L \leq t$ и да $\text{tot } L$ не прекорачује вредности утврђене у прописима о горњем строју пруга величине сила Γ_t

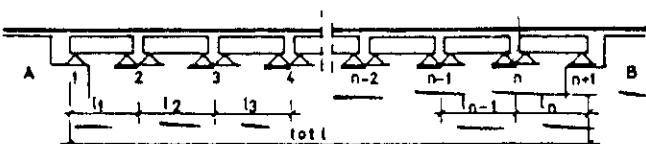
- за прву носећу конструкцију са непокретним тешиштем (1) на опорцу (крајњем стубу)

$$\begin{aligned} F_{t(1)} &= 10 \cdot L_1 && \text{за } L_1 \leq L, \\ F_{t(1)} &= 10 \cdot (2 \cdot L_1 - L_2) && \text{за } L_1 > L \end{aligned}$$

- за непокретна лежишта (2) до $8n-1$: $F_t = 0$
- за постепну носећу конструкцију са непокретним тешиштем на посљедњем стубу (n) испред останца

$$F_{t(n)} = \pm 5 \cdot 1(n) \quad \text{за } L_n \leq L(n-1)$$

$$F_{t(n)} = 5 \cdot (2 \cdot L(n) - L(n-1)) \quad \text{за } L_n > L(n-1)$$

Слика 27

Дилатационе дужине моста зависе од врсте материјала конструкције моста и коловозне конструкције моста и утврђене су у прописима о горњем строју пруга у делу који се односи на специјалне конструкције горњег строја

У свим остатим ступајевима (честови са колосеком без застора вишеделне конструкције са другачијим распоредом лежишта) дужина конструкције већих од највећих у прописима о горњем строју пруга), величине сила F_t одређују се према прорачуну

6 Могући покрети грађевинског тла (покретање темеља)

Члан 36

Ако се покрети грађевинског тла не могу предвидети са довољном тачношћу, узимају се у обзир могућа покрети и тла и одређују утицаји које она изазивају. Могућим покретима тла сматрају се слегања и закретања останца чије се граничне вредности узимају у разматрање, према карактеристичним величинама грађевинског тла. При прорачуну утицаја могућих покрета грађевинског тла увек се чувају узети у обзир њихове најнеповољније суперпозиције на различитим останцима

V ПОСЕБНА ОПТЕРЕЋЕЊА И УТИЦАЈИ

1 Удари возила о ослоначке делове моста

Члан 37

а) Удари жељезничких возила

Носећи ослонци, према врсти и по јојају грађевинског објекта и према вероватноћи и испољавању удара жељезничких возила ако их није могуће избеги у близини колосека, спретавају се у три групе

Група А

Останци групе А су осигурани од опасности удара жељезничких возила ако Ту спадају

- ослонци чистога чије је слободно одстојање од осе колосека у правој и кривини са $R \geq 10\ 000$ м износи минимум 3,0 м а са $R < 10\ 000$ м минимум 3,20 м или

- останци који су осигурани уређајима за одбијање точкова (перони висине најмање 38 см изнад ГИШ а или масивни прагови вођице који стично детирују)

Група Б

У групу Б спадају ослонци у низу чије је слободно одстојање од осе колосека износи чиње од 3,0 м, односно 3,2 м, али је нејесособно растојање чиње од 8,0 м

За групу Б узимају се зачењујућа оптерећења, и то

- 100 MN дуж осе колосека

- 0,5 MN попречно на осу колосека

Група В

У групу В спадају

- останци чије је слободно одстојање од осе колосека чиње од 3,0 м, односно 3,2 м, а нејесособно растојање је веће од 8,0 м

- ослонци који стоје на почетку и на крају низа ослонца који спадају у групу Б

За групу В узимају се зачењујућа оптерећења и то

- 20 MN дуж осе колосека

- 1,0 MN попречно на осу колосека

За групе носећих останца Б и В

- зачењујућа оптерећења за удар жељезничких возила која тетују хоризонтално узимају се увек на 1,80 м изнад ГИШ а, с тим што не треба обе силе да делују истовремено

- за армиранобетонске зидне плоче са димензијама попречног пресека преко 6,0 м у правцу вожње и преко 1,2 м управно на правца вожње није погребно узимати зачењујућа оптерећења

- за носеће конструкције лежишта доњи строј носећих конструкције и темеље узимају се у обзир реакције од зачењујућих оптерећења

б) Удари другачијих возила о ослоначке делове моста

Деловање удара чура се узети у разматрање при прорачуну моста ако поједини делови моста нису посебним уређајима заштићени од удара возила (ивичњаци ширине до 60 см и метална одбојна ограда се не сматрају заштитним уређајима)

Удар возила сматра се мирним оптерећењем и у прорачун се уводи као хоризонтална сила која делује на висини од 1,20 м изнад површине коловоза. Величина силе од удара возила износи $\pm 1\ 000$ kN у смjerу вожње, односно ± 500 kN управно на смjer вожње

Деловања удара у смjerу вожње и удара управно на смjer вожње не узимају се у прорачун истовремено

в) Удар плавног објекта

Могући удар плавног објекта у ослоначке делове моста разматра се за сваки случај посебно

Удар плавног објекта зависи од

- 1) фреквенције саобраћаја

- 2) положаја ударочи угроженог стуба у односу на правца тока и могућих кретања бродова и у односу на плавно корито

3) репативне брзине брода према стубу, зависно од сопствене брзине и брзине тока

4) величине и конструкције наговарених бродова

Ако се процени да је вероватноја удара пловног објекта у стуб реална, конструкцијоним мерама треба заштитити стуб от удара (ограде, шипови и сл.) или у прорачун узети си га у удару у стуб

Удар пловних објеката у речне стубове моста узича се у прорачун као хоризонтална сила која дејствује на коги чакчима ног пловног нивоја воде

Величина се се от удара пловнога за Дунав и Саву до Сиска је 15 000 kN а за остале и јувне реке 10 000 kN На ведене сите дејствују под угаљом од 0 до 15° у односу на правец чврстице

2 Утицај леда

Члан 38

За динамичко дејство леда хоризонтална сила при притиску тела на стубове се израчунава по селедијој формулам

$$F_L = C_n \cdot p \cdot t \cdot B \cdot C_k$$

где је

F_L – сила притиска леда у kN

C_n – коефицијент који зависи од угл та који чео стуба зактапа са вертикалом (табела 13)

p – ефективна чврстоћа леда $p = 750 \text{ kN/m}^2$

t – дебљина леденог са јоја на контакту са стубовима у т

B – ширина стуба или пречник чео стуба (ако је чео кружног облика) на честу дејства тела у т

C_k – корективни коефицијент зависно од односа B/t према табели 14

Табела 13 – Величина коефицијента C_n

Угао чео стуба у односу на вертикалу	C_n
0° – 15°	1,0
15° – 30°	0,75
30° – 45°	0,50

Табела 14 – Корективни коефицијент C_k

B/t	Коефицијент
0,5	1,8
1,0	1,3
1,5	1,1
2,0	1,0
3,0	0,9
4,0 и веће	0,8

где је

B – ширина или пречник чео стуба

t – дебљина са јоја леда

Ако су стубови железничког моста постављени тако да је њихова уздужна оса паралелна са правцем дејства леда сила која се добије узича се у том правцу. При том се рачуна да заједно с њом делује и сила управна на овај правац, која не сме износити мање од 15% потужне силе

Ако подужна оса стуба не може бити постављена у правцу дејства леда или је правац дејства леда променљив, по датој формулам се рачуна и тотална сила која се за тим разлаže на векторске компоненте. За силу управну на подужну осу стуба не сме се узети вредност мања од 20° од тоталне силе

3 Утицај прекида возних водова контактне мреже

Члан 39

На железничким мостовима узича се у обзор и могућ

ност прекида возних водова. Овај утицај узича се при променама прорачуна ако води и на мосту чврсту гачку

Утицај прекида возних водова контактне мреже уврти се у прорачун као сила од 20 kN која дејствује у правцу воде, с тим што се читају рачунати са чврстим оптерећењем да се истовремено прекину

1) код једног воде – један вод,

2) код два воде до шест водова – два воде

3) код више од шест водова – три воде,

и то они чији прекид изазива најнеповољније оптерећење

4 Сеизмичке сице

Члан 40

Сеизмичке сице прорачунавају се у складу са прописом о техничким нормативима за грађење објеката у сеизмичким подручјима

5 Утицај исклизнућа железничких возила на мосту

Члан 41

За носеће конструкције са застором дужине преко 15 m при узичају у обзор исклизнутих железничких возила узичаја се замењујуће оптерећење из овог члана. При том није потребно узичати у обзор центрифугалне сице и додатна оптерећења. Код вишеколосечних носећих конструкција замењујућа оптерећења узичају се у обзор за који посек који за носећу конструкцију или за елементе носеће конструкције даје најнеповољније напрезање. Истовремено оптерећење остатих колосека није потребно

Да би се при исклизнућу возила искључија неизвршена локална напрезања и обезбедија сигурност појожаја носеће конструкције, испитују се два посебна оптерећења

1) Замењујуће оптерећење 1 за исклизнута железничка возила

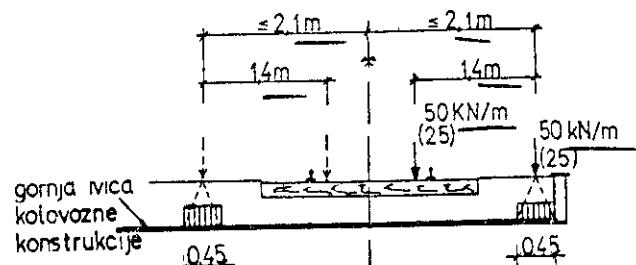
Као замењујуће оптерећење 1 узичају се два линијска оптерећења на међусобном растојању 1,40 m паралелно са осом колосека, у границама 2,10 m са обе стране осе колосека у најнеповољнијем положају оптерећења (видети слику 28). Ова линијска оптерећења узичају се на дужини 6,40 m интензитета 50 kN/m и обострано настављају са интензитетом 25 kN/m без узичаја у обзор динамичког коефицијента, у најнеповољнијем положају оптерећења у по јужном правцу моста. За доказ напона који возовне конструкције узичају се само меродавно тинијско оптерећење које дејствује изван прагова. За доказ напона главних носача узичају се оба тинијска оптерећења.

Линијска оптерећења могу се разделити у висини горње ивице конструкције на ширину 0,45 m

Линијска оптерећења оговарају приближно сгварним оптерећењима која до газе од возова у експлоатацији

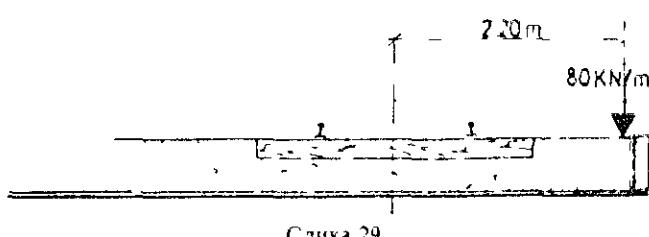
2) Замењујуће оптерећење 2

Као замењујуће оптерећење 2 узичају се на дужини 20 m, линијско оптерећење 80 kN/m без динамичког коефицијента, вертикално, паралелно са осом колосека, које

Слика 28

депује на бочно ограничење којег воза (видети слику 29).
Оно је меродавно само за доказ сигурности положаја моста.

Слика 29

VI КАТЕГОРИЗАЦИЈА ОБЈЕКАТА

1 Опште одредбе

Члан 42

Објекти на жељезничким пругама категоришу се према највећем дозвољеном осовинском оптерећењу (P) и оптерећењу по дужном метру (p) теретних возова, относно према шемама оптерећења за тешка возила на објекте за:

- 1) обичан режим саобраћаја
- 2) саобраћај нарочитих пошиљака

Члан 43

Објекти на жељезничким пругама за обичан режим саобраћаја морају да испуњавају следеће уговоре:

1) да могу да приме неограничен број меродавних теретних кола са једном вучном возилом за максимално дозвољену брзину теретног воза на десницама пруге на којој се налази објекат

2) да могу да приме неограничен број меродавних теретних кола са једном меродавном вучном возилом уз смањење брзине на посматраном одсеку пруге

Члан 44

Објекти на жељезничким пругама за саобраћај нарочитих пошиљака морају да испуњавају следеће услове:

- 1) да могу да приме саобраћај тешких возила
- 2) да могу у композицију теретног воза меродавне категорије да се убаце вучна, односно теретна кола више као категорије под посебним условима, и то:
 - сачио одређени број теретних кола и ти вучних возила
 - теретна и вучна возила са системом ранжирања при коме се убацују растеретујући возила
 - чеђусобне комбинације наведених услова саобраћаја

Члан 45

Објекти на жељезничким пругама за обичан режим саобраћаја и за саобраћај нарочитих пошиљака сврставају се према интензитету оптерећења у следеће категорије:

Габета 15

Категорија моста	Највеће дозвољено оптерећење	
	по осовини (kN)	по дужном метру (kN/m)
A	120	36
A	140	40
A	160	50
B1	180	50
B2	190	64
C2	200	64
C3	200	72
C4	200	80
D2	225	64
D3	225	72
D4	225	80

Категорије А и А₁ су уведене на мрежи жељезничких пруга које се не могу разврстати у категорију А према категоризацији UIC-a.

Члан 46

Објекти на жељезничким пругама за саобраћај тешких возила као врста саобраћаја нарочитих пошиљака сврставају се према шемама оптерећења датим у члану 21 овог правилника, у следеће категорије:

Габета 16

Категорија моста	Оптерећење тешкој возилу шема	Брзина (km/h)	
		10	80
S1	SW/2	10	
S'	SW/2		80
S3	SW/0	10	
S4	SW/0		80
S5	SW/1	10	
S6	SW/1		80
S7	SW/2	10	
S8	SW/2		80

Члан 47

При категоризацији објекта на жељезничким пругама у прорачун се узимају сва оптерећења прописана овим правилником.

2 Поступак категоризације

Члан 48

Објекти на жељезничким пругама категоришу се за обичан режим саобраћаја тако што се:

1) изврши статички прорачун са свим потребним доказима при чему се за покретно оптерећење узима шема UIC 71 и динамички кофицијент према члану 25 овог правилника

2) елементи конструкције који не задовољавају услове за шему UIC 71 проверавају меродавниот тешки возилу и динамички кофицијентом према члану 25 овог правилника

Члан 49

Објекти на жељезничким пругама категоришу се за саобраћај тешких возила као врста саобраћаја нарочитих пошиљака тако што се:

1) изврши статички прорачун са свим потребним доказима при чему се за покретно оптерећење узима шема меродавног тешког возила и динамички кофицијент према члану 25 овог правилника

2) елементи конструкције који не задовољавају услове за шему меродавног тешког возила проверавају за прву нику у категорију тешких возила почињену динамичким кофицијентом према члану 25 овог правилника

Члан 50

За категорију целиог објекта на жељезничким пругама меродаван је елемент носеће конструкције са највишим степеном искоришћености и употребљивости.

VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 51

На пројекте објекта на жељезничким пругама који су завршени пре ступања на снагу овог правилника и њихова изградња започиње у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог правилника не примењују се одредбе овог правилника.

Члан 52

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дата објављивања у Службеном листу СФРЈ.

Бр 15-01-149/81
10 јула 1991 године
Београд

Директор
Савезног завода за
стандардизацију,
Веројуб Тинасковић, с.р.

ОДЛИКОВАЊА

УКАЗ

**ПРЕДСЕДНИШТВО
СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ**

– на основу члана 315 тачка 8 Устава Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучује да се

одликују

Из Републике Србије

– поводом стогодишњице постојања, а за нарочите заслуге и успехе постигнуте у приближавању књиге читаоцима и унапређивању библиотекарства као и за допринос ширењу просвете и културе

**ОРДЕНОМ ЗАСЛУГА ЗА НАРОД СА СРЕБРНИМ
ЗРАЦИМА**

Библиотека, Бруц,

– за нарочите заслуге и успехе постигнуте у образовању и васпитавању младих, као и значајан допринос ширењу просвете и културе

Природно-математичка школа „Михајло Пупин”,
Нови Београд

– поводом стогодишњице постојања а за нарочите заслуге и постигнуте успехе у раду од значаја за привредни напредак земље

ОРДЕНОМ РАДА СА ЗЛАТНИМ ВЕНЦЕМ

Предузеће у друштвеној својини „Крајина вино”, Неготин,

– за нарочите заслуге и постигнуте успехе у раду од значаја за напредак земље

ОРДЕНОМ РАДА СА ЦРВЕНОМ ЗАСТАВОМ

др инг. Хајдин Емануил Георгије,

Из АП Косова

– за нарочите заслуге и успехе постигнуте у научноистраживачком раду у области географских наука као и дојринос оспособљавању стручних кадрова

**ОРДЕНОМ ЗАСЛУГА ЗА НАРОД СА СРЕБРНИМ
ЗРАЦИМА**

Географски институт „Јован Цвијић” – САНУ, Београд

Из АП Војводине

– поводом двадесетпетогодишњице постојања, а за нарочите заслуге и успехе постигнуте у научноистраживачком раду у области онкологије, као и за значајан допринос борби против рака

**ОРДЕНОМ ЗАСЛУГА ЗА НАРОД СА ЗЛАТНОМ
ЗВЕЗДОМ**

Медицински факултет Нови Сад, ООУР Институт за онкологију, Сремска Каменица

– поводом шездесетпетогодишњице постојања а за заслуге и успехе постигнуте у омасовљавању и развијању женског одбојкашког спорта

ОРДЕНОМ РАДА СА СРЕБРНИМ ВЕНЦЕМ

Одбојкашки клуб „Вршац” – женска екипа,

– за нарочите заслуге на пољу јавне делатности којом се доприноси општем напретку земље

ОРДЕНОМ РЕПУБЛИКЕ СА СРЕБРНИМ ВЕНЦЕМ
Александар Ђуре Лазар, Туркуљ Милоша Василије

Бр 50
14 новембра 1991 године
Београд

Потпредседник
Председништва СФРЈ,
др Бранко Костић, с. р

УКАЗ
**ПРЕДСЕДНИШТВО
СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ**

– на основу члана 315 тачка 8 Устава Социјалистичке Федеративне Републике Југославије одлучује да се

– за изванредан спортски успех освајање првог места на чисти најбољих тенисерки света и четвике допринос афирмацији тениса и југословенског спорта у свету

одликује

**ОРДЕНОМ ЗАСЛУГА ЗА НАРОД СА ЗЛАТНОМ
ЗВЕЗДОМ**

Селеш Кароља Моника

Бр 51
14 новембра 1991 године
Београд

Потпредседник
Председништва СФРЈ,
др Бранко Костић, с. р

УКАЗ
**ПРЕДСЕДНИШТВО
СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ**

– на основу члана 315 тачка 8 Устава Социјалистичке Федеративне Републике Југославије одлучује да се

– за јуначки подвиг у борби против идамоћнијег ве пријатеља, дизања у ваздух склопништа наоружања у Гарнизону Бејловар, свесно жртвујући сопствени живот

одликује

ОРДЕНОМ НАРОДНОГ ХЕРОЈА

Тепић Стеве Митан, мајор

Бр 52
19 новембра 1991 године
Београд

Потпредседник
Председништва СФРЈ,
др Бранко Костић, с. р

УКАЗ
**ПРЕДСЕДНИШТВО
СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ**

– на основу члана 315 тачка 8 Устава Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, одлучује да се

одликују

– за испољену личну храброст и самопрегор у спасавању људских живота и материјалних добара

ОРДЕНОМ ЗА ХРАБРОСТ

Покић Маринка Јеврем, генерал потпуковник, Ђуро-вић Ђуре Крсто контра адмирал – посмртно, Јроби Илије Рајко пуковник, Јаковић Андрије Мирко, пуковник, Гајасан Милоша Вукашин пуковник, Ћића Душанча Ставко пуковник, Јовановић Ђорђа Војислав, пуковник, Поповић Трифун Живан Јуковник, Новак Остоје Боко пуковник, Недељковић Митоша Митан пуковник Зец Петра Милан, капетан бојног брода, Миличић Мирка Митан,

потпуковник, Миличевић Илије Стојан потпуковник Теодоровић Пере Драго, потпуковник Мариновић Михаила Радосав, потпуковник Вукајловић Мита Борислав потпуковник Бига Стеве Милан, потпуковник, Стругар Блажа Јован, потпуковник Живановић Стевана Славољуб потпуковник Живчевић Ђорђија Стојко, потпуковник Мени чанин Љубана Милан, потпуковник, Ткач Стевана Стеван, потпуковник Пуртија Павла Данило потпуковник, Кова чевић Томе Драган, потпуковник, Ђончев Таке Ставчо, мајор, Тирак Мухарема Рифат мајор Параћина Анђе Жељко, мајор, Вукмировић Мита Јубомир капетан фрегате Никчевић Благе Миња рез капетан I класе – посмртно, Ђорђевић Светислава Мирко, капетан I класе Ђосовић Војина Драгана рез капетан Мандић Вељка Горан капе ган Војиновић Велимира Зоран поручник фрегате Аћимовић Милоша Миодраг, рез поручник, Бојић Миће Ранко рез поручник – посмртно, Ковачевић Ђорђа Зоран, потпоручник – посмртно Пандурица Митојице Жељко, војни обвезник – посмртно Смоловић Радојиће Миодван војни обвезник – посмртно Срдановић Арсенија Радисав, војни обвезник – посмртно Мурадбашић Радована Миодраг војни обвезник – посмртно Ражнаговић Радована Миојраг војни обвезник – посмртно Бајчата Раде Момир, војни обвезник – посмртно, Готубовић Радована Ненад, војни обвезник – посмртно Крстић Томислава Ратко војни обвезник – посмртно Метенића Бранка Дарко војни обвезник Остојић Милуна Радоје војни обвезник Делибашић Блажа Миња, војни обвезник – посмртно Шућур Миодрага Јубомира, војни обвезник – посмртно Никотић Радоја Милутин војни обвезник – посмртно, Булатовић Драгутина Томислав, војни обвезник – посмртно

– за нарочите застите у организовању и учвршћивању општенародне одбране и допринос безбедности и независности земље

ОРДЕНОМ ЗАСЛУГА ЗА НАРОД СА СРЕБРНИМ ЗРАЦИМА

Дамјановић Стеве Јован пуковник, Мамута Саве Јово потпуковник, Карадић Милана Марко, потпуковник Копривица Василије Костатин, потпуковник

– за нарочите заслуге и постигнуте успехе у раду од значаја за напредак земље

ОРДЕНОМ РАДА СА ЗЛАТНИМ ВЕНЦЕМ

Марјановић Радоја Радомир, пуковник Абраамић Павао, пуковник, Бељин Стевана Светозара пуковник, Јанковић Добросава Драгољуб, потпуковник, Ђојанић Радоја Драган, потпуковник Станић Југа Мирољуб потпуковник

– за нарочите заслуге у изградњи и јачању оружаних снага и за нарочите успехе у руковођењу јединицама оружаних снага Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, у њиховом учвршћивању и оспособљавању за одбрану независности Социјалистичке Федеративне Републике Југославије

ОРДЕНОМ НАРОДНЕ АРМИЈЕ СА ЗЛАТНОМ ЗВЕЗДОМ

Дамјановић Богдана Томислав, потпуковник

– за примерне заслуге и учешћност у раду на развијању стапајања ради освајавања постављених задатака у јединицама којима руководе, као и за стварање услова за постизање изузетно добрих успеха у својим јединицама и установама

ОРДЕНОМ ЗА ВОЈНУ ЗАСЛУГЕ СА ЗЛАТНИМ МАЧЕВИМА

Ранковић Василија Митан, потпуковник Радмановић Миће Милан потпуковник, Ђери Стјепана Владо, мајор, Табаковић Мухарема Смајил, мајор, Штиглић Станка Станислав, мајор, Радојевић Радослава Живојин, мајор,

Михаљевић Марка Владо рез мајор Ђирковић Живојина Младен, мајор, Стојадиновић Јивка Стојадин, капетан корвете, Шимурина Марка Дими, капетан I класе, Недељковић Драгомира Јиван заставник I класе

– за заслуге у организовању и учвршћивању општеће родне одбране и допринос безбедности и независности земље

ОРДЕНОМ ЗАСЛУГА ЗА НАРОД СА СРЕБРНОМ ЗВЕЗДОМ

Жиловић Милана Раденко, потпуковник Тубић Милована Драгољуб потпуковник, Ранић Стојана Чедомир, потпуковник, Митровић Мије Драго мајор, Крсмановић Хранислава Милан, мајор, Ваксовић Србољуба Александар, капетан I класе, Трајановски Санде Мите, капетан I класе, Поповић Мите Миодраг, капетан I класе, Мирковић Николе Милан, капетан I класе Бојовић Комићена Раточир рез капетан I класе Никчевић Боже Војин, рез капетан I класе Аночић Томислава Бранислав, капетан I класе Живановић Ђорђа Стеван, поручник бојног брода Бобић Слободана Мирољуба, капетан, Инић Филипа Радован рез капетан Вујовић Милована Ратко рез кагетан, Петровић Момчила Градичир, поручник, Максимовић Чеде Мијош, поручник Погнара Милена Милан, поручник Требешанић Данила Милан рез поручник, Мандић Бранка Дане, поручник – посмртно Гојковић Станоја Душко поручник, Алексић Миладина Александар, потпучник, Кокотовић Душана Бранко заставник I класе, Миленковић Миљука Саво, заставник I класе, Шаула Петра Милош заставник I класе, Гашњани Атема Авдула, заставник I класе, Тасевски Јованова Ђорђије, заставник I класе Чуде Миле Петар, заставник Ратковић Милорада Андрија старији водник по уговору, Антић Мирка Драган, водник I класе Тошић Миломира Мирољуба, водник I класе

– за заслуге и постигнуте успехе у раду од значаја за напредак земље

ОРДЕНОМ РАДА СА СРЕБРНИМ ВЕНЦЕМ

Боровић Добрала Јеленка грађанско лице, Милошевић Војислава Богдан капетан I класе, Ђедовић Новиће Милош, заставник, Бајковић Вељка Иван, старији водник, Лиздек Ђрага Зоран, старији водник, Шаћирић Мустафа Ибраим старији водник Унковић Рада Милован, грађанско лице Михајловић Мирка Драган, грађанско лице

– за нарочите заслуге у изградњи и јачању оружаних снага и за нарочите успехе у руковођењу јединицама оружаних снага Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, у њиховом учвршћивању и оспособљавању за одбрану независности Социјалистичке Федеративне Републике Југославије

ОРДЕНОМ НАРОДНЕ АРМИЈЕ СА СРЕБРНОМ ЗВЕЗДОМ

Сердар Станка Милан, капетан I класе Шубот Веселина Златко капетан I класе Радић Лазе Никола капетан I класе Мулалић Османа Хасић капетан I класе

за примерче заслуге и умешност у раду на развијању стапајања ради остваривања постављених задатака у јединицама којима руководе као и за стварање изузетно добрих успеха у својим јединицама и установама

ОРДЕНОМ ЗА ВОЈНУ ЗАСЛУГЕ СА СРЕБРНИМ МАЧЕВИМА

Ожеговић Рамиза Асим, капетан I класе Петковић Радована Миладин, рез капетан I класе, Симовић Радомира Миладин рез капетан, Ковачевић Владимира Жељко, рез поручник, Раденовић Радомира Славиша, потпоручник – посмртно, Гокчев Митре Тодорче старији водник, Павловић Милана Слободана, старији водник по уговору – посмртно,

– за испољену личну храброст и самопрегор у спасавању људских живота и материјалних добара

МЕДАЉОМ ЗА ХРАБРОСТ

Ђурковић Пере Миломир, капетан I класе, Раичковић Миодрага Слађана, капетан, Влашовић Милоша Мико, рез капетан, Буснов Авдулаха Хасан, поручник, Лемал Јанка Зоран, поручник, Штурановић Брана Боро, рез поручник, Малић Сретка Предраг, поручник, Бројчин Ивана Велимир, потпоручник, Тасић Слободана Предраг, потпоручник, Гебер Јосифа Драган, старији водник, Каплан Омера Мирајем, старији водник, Једреши Стјепана Владислав, старији водник, Милутиновић Јована Милорад, старији водник Салетовић Мехмеда Асмир, водник, Мршић Милана Мирко, десетар – војни обвезник, Кравац Радоша Бранко, десетар, војни обвезник – посмртно Божовић Војислава Здравко, војни обвезник, Донковић Владимира Младен, војни обвезник, Алексић Саве Ђоко, војни обвезник, Костић Радоша Драган војни обвезник, Панић Војислава Драган, војник, Радуловић Мирка Славомир, војни обвезник, Медиковић Саве Петар, војни обвезник – посмртно, Баћац Драгише Миодраг, војник – посмртно, Ђаћић Илије Здравко, грађанско лице

– за заслуге и допринос безбедности и независности земље

МЕДАЉОМ ЗАСЛУГА ЗА НАРОД

Вукмировић Николе Бранко грађанско лице, Кљајић Јована Бранка, грађанско лице

– за примеран рад на развијању полета за остваривање постављених задатака, као и показивање ставешинских и војничких особина које служе за пример другима

МЕДАЉОМ ЗА ВОЈНЕ ЗАСЛУГЕ

Прусац Стипа Златан, капетан, Станковић Војислава Стеван, поручник Станишић Гојка Будимир рез потпоручник, Чанчар Хусејина Азем, погоручник, Миловановић Живка Радомир старији водник, Крговић Мирка Ранко, десетар Чупић Димитрија Драгомир, разводник, Милошев Ђорђа Средоје, војни обвезник, Томовић Вељка Радко, војни обвезник, Радуловић Јасика Ратко војни обвезник, Јовановић Милисава Светозар војник Стевовић Крато Милован, војни обвезник, Ракочевић Милована Радоје, војни обвезник Вукосављевић Годора Јилија грађанско лице, Дедијер Борише Обрад, грађанско лице;

– за нарочито истицање у познавању и вршењу војничких дужности и за примерно војничко држане

МЕДАЉОМ ЗА ВОЈНИЧКЕ ВРЛИНЕ

Божиловић Добринке Зоран пиготац – млађи водник, Радисављевић Аце Бобан, пиготац – млађи водник, Калабић Милоша Љубомир, разводник Шошин Станислава Златко, војник, Влашковић Петра Радосав, војник, Турулубић Радована Драган војник, Рашковић Илије Никола, војник, Хорват Ференца Атфред, војник, Бабић Вујади на Дејан, војник

Бр 53
25 новембра 1991 године
Београд

Потпредседник
Председништва СФРЈ
др Бранко Костић, с р

УКАЗ

ПРЕДСЕДНИШТВО СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

– на основу члана 315 тачка 8 Устава Социјалистичке Федеративне Републике Југославије одлучује да се
– за нарочите застете у развијању и унапређивању сарадње и пријатељских односа између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Републике Замбије

ОДЛИКУЈЕ

ОРДЕНОМ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ЗАСТАВЕ СА ЛЕНТОМ

Anderson Непту Kaluya – изванредни и опуноимоћени амбасадор Републике Замбије у СФР Југославији

Бр 54
2 децембра 1991 године
Београд

Потпредседник
Председништва СФРЈ
др Бранко Костић, с р

САДРЖАЈ

Страна

328 Правилник о техничким нормативима за оређивање ветчине оптерећења и категоризацију железничких мостова, пропуста и осталих објеката на железничким пругама — — — — — 353